

POGODA

Dzisiaj będzie pochmurnie z możliwością opadów śniegu, szczególnie wieczorem. Wietrznie, najwyższa temperatura do 25 F (-4 C).
Juto nadal pochmurnie, śnieg zmieszany z deszczem, najwyższa temperatura do 32 F (0 C).
Wschód słońca o godz. 7:17 rano, zachód o godz. 4:40 wiecz.

Dziennik Związkowy

POLISH DAILY ZGODA

Published Since 1908
AN AMERICAN DAILY IN THE POLISH LANGUAGE — MEMBER OF UNITED PRESS INTERNATIONAL

KALENDARZYK
Dzisiaj środa, 11 stycznia — Feliksa, Honoraty i Matyldy.
Jutro czwartek, 12 stycznia — Ernesta i Arkadiusza.
Pojutrze piątek, 13 stycznia — Bogumiła i Weroniki.

No. 7 Rok (Vol.) LXXVII

CHICAGO, IL, Środa, 11 Stycznia (January 11), 1984

Telefon wszystkich biur 286-0141. **35¢**

TAJWAN TEMATEM ROZMÓW US-CHINY

USA Nie Mogą Opuścić Libanu

Dzień Na Wolności

Berlin (UPI) — Młody obywatel Wschodnich Niemiec, którego nazwisko nie zostało ujawnione, z narażeniem życia przeplątał w poniedziałek w nocy Hawelę, rzekę graniczną w pobliżu Poczdamu. Choć jego ucieczka trwała zaledwie 20 minut, chłopca znaleziono na brzegu, już po stronie RFN, w stanie całkowitego wyczerpania.

Na drugi dzień w zachodniobermberskim szpitalu odwiedziła go jednak babcia, dla której władze NRD zrobiły absolutny wyjątek w trybie natychmiastowym zezwoliły jej na przekroczenie granicy, by wyperswadować wnukowi, że powinien niezwłocznie powrócić do kraju.

Nikt nie wie, o czym oboje rozmawiali, w każdym razie efekty rozmowy były zaskakujące. Chłopiec zdecydował się na powrót, zrezygnował z azylu w RFN i udał się wraz z babcią w stronę granicznej stacji przy Friedrichstrasse.

Wskazówki Dla Amerykańskiego Szkolnictwa

Washington (UPI) — Bardzo wiele miejsc poświęca się obecnie w Stanach Zjednoczonych szkolnictwu. Wszyscy biją na alarm, że poziom wiedzy uczniów, przede wszystkim w szkołach publicznych, jest przerażająco niski. W związku z powyższym należy sprawić, aby szkoły stały się znowu przybytkiem wiedzy, a nie miejscem zebrań towarzyskich.

Administracja prez. Reagana poświęca szkolnictwu również bardzo wiele uwagi. Zdaniem wysoko postawionych przedstawicieli rządu z Prezydentem na czele, zasadniczym zadaniem obecnego systemu edukacyjnego jest przywrócenie "starej", ale zawsze skutecznej dyscypliny oraz szacunku dla nauczyciela, co w dzisiejszych czasach nie zawsze jest realizowane.

Sekretarz Dept. Edukacji Terrel Bell jest zdania, że nagminny brak dyscypliny w szkołach oraz niski poziom wiadomości, szczególnie w szkolnictwie publicznym, wynika z biedy, w jakiej wychowują się uczniowie. Materialne braki są przyczyną buntów, skłócenia ze światem oraz negatywnego nastawienia do nauki.

Bell w opublikowanym raporcie pod tytułem "Chaos w klasach: wrogiem amerykańskiego szkolnictwa," dowodzi, że wprowadzenie dyscypliny jest jedynym sposobem stworzenia odpowiednich warunków do pracy w szkołach i zmuszeniem uczniów do włożenia maksimum wysiłku w naukę.

Wyżej wymieniony raport został przygotowany przez Departament Sprawiedliwości oraz Edukacji i przekazany w zeszłym tygodniu prez. Reaganowi. Jego autorzy ostrzegają, że żadne dodatkowe fundusze na szkolnictwo nie załatwią istniejącego problemu. Nauczyciele muszą się przestać bać uczyć, a uczniowie muszą nabrać należnego szacunku dla pedagogów.

Biskup w Więzieniu

(ST) — Chińskie władze podały wczoraj do wiadomości, że w jednym z więzień tego kraju przebywa biskup Kościoła Katolickiego z miejscowości Baoding, położonej na południowy-zachód od Pekinu. Biskup, 76-letni Joseph Fan Xueang został skazany na 10 lat więzienia za "spiskowanie z antychryściami i siłami zagranicznymi, a tym samym zagrożenie bezpieczeństwu ojczyzny," co w normalnym języku oznacza kontakty biskupa z Watykanem.

Mówią Senatorzy Tower i Warner Coraz Mniejsze Szanse Na Zatwierdzenie Planu Pokojowego

Washington (CT) — Dwóch wpływowych członków Senatu, John Tower (R-Tex.), przewodniczący Komitetu Sił Zbrojnych w wyższej izbie Kongresu oraz John Warner (R-Va.) powróciło wczoraj z 10-dniowej podróży do krajów Bliskiego Wschodu. W oświadczeniu, wydanym po zakończeniu misji senatorzy podkreślili swoje poparcie dla obecności wojsk amerykańskich w Libanie, zwracając uwagę, że wycofanie stamtąd sił Stanów Zjednoczonych miałyby "katastrofalne następstwa dyplomatyczne."

Senatorzy oświadczyli, że jeśli oddziały USA opuszczą Liban, na Bliskim Wschodzie natychmiast wzrosną wpływy Syrii, podczas gdy umiarkowane kraje arabskie, przyjazne administracji washingtonskiej, będą posiadały znacznie mniejsze znaczenie.

Senatorzy stwierdzili także, że z Syrią należy rozmawiać konkretnie i ostro, a zwolnienia przez jej władze amerykańskiego jeńca nie powinno się traktować, jako gest dobrej woli, zapominając przy tym, że jeńiec pochodził z zestrzelonego przez Syrię samolotu.

Po rozmowach, przeprowadzonych w Libanie, Izraelu, Jordani, Syrii i Egipcie, senatorzy reprezentują opinię, że wycofanie sił Międzynarodowego Korpusu Pokojowego byłoby jednoznaczne z poddaniem się Syryjczykom, a pośrednio, Związkowi Sowieckiemu.

(Ciąg dalszy na str. 6-iej)

Katastrofa Bułgarskiego Samolotu

Wiedeń, Austria (UPI) — W dniu dzisiejszym, w pobliżu lotniska w Sofii nastąpiła katastrofa samolotu Bułgarskich Linii Lotniczych "Balkan," na pokładzie którego znajdowało się 50 osób, w tym 45 pasażerów oraz 5 członków załogi.

Odrzutowiec sowieckiej produkcji, typu TU-134 w bardzo trudnych warunkach atmosferycznych odbywał lot ze wschodniobermberskiego lotniska Shoenefeld. Przyczyny katastrofy nie są jak dotąd znane, wiadomo już jednak, że wszystkie osoby, znajdujące się na pokładzie samolotu poniosły śmierć.

Przedstawiciel ambasady Stanów Zjednoczonych w Sofii poinformował telefonicznie, że wśród pasażerów nie było obywateli amerykańskich.

Była to już piąta katastrofa samolotu TU-134 od 1971 roku. Korespondenci podkreślają, że wypadków mogło być znacznie więcej, jeśli jednak dochodziło do nich nad terytorium sowieckim, nie jest wykluczone, że Moskwa nie przekazywała na ten temat żadnych doniesień.

Ostatnio do katastrofy TU-134 doszło we wrześniu zeszłego roku, w chwili, kiedy samolot pochodził do lądowania na lotnisku w stolicy Kazachstanu, Alma-Atie. Liczba ofiar tamtejszej katastrofy nie jest znana. Najpoważniejszy wypadek TU-134 zanotowano w sierpniu 1979 roku, kiedy nastąpiło zderzenie dwóch samolotów tego typu nad Ukrainą. Zginęły wówczas 173 osoby.

Związek Sowiecki sprzedał dużą ilość odrzutowców TU-134 wszystkim liniom lotniczym w państwach bloku wschodniego.

WASHINGTON. — Prezydent Ronald Reagan i premier Chin Zhao Ziyang w czasie ceremonii powitalnych, jakie odbyły się w Ogrodzie Róż, przy Białym Domu 10 stycznia br. (UPI)

Nowe Walki w Afganistanie

Delhi, Indie (UPI) — Zachodni dyplomaci donieśli z Indii, że na przełomie grudnia i stycznia, w południowych prowincjach Afganistanu, w pobliżu granicy pakistańskiej, doszło do serii ostrych walk muzułmańskich powstańców z sowieckimi okupantami.

Podsumowanie walk stanowi około 150 ofiar śmiertelnych po stronie powstańców oraz ponad 100 po stronie armii sowieckiej i afgańskiej. Oddziały sowieckie straciły również 2 odrzutowce wielozadaniowe typu "Mig", jeden helikopter wojskowy oraz sporo ciężkiej broni.

W pierwszych dniach stycznia walki toczyły się głównie w rejonie miasta Kandahar, stolicy prowincji o tej samej nazwie. Źródła, na które powołują się zachodni dyplomaci, informują, że przed tygodniem partyzanci posiadali już kontrolę na większości tych terenów, a sytuacja była, po zakończeniu starć, na tyle spokojna, że dowództwo ugrupowań powstańczych mogło ponownie otworzyć tam szkoły oraz placówki handlowe.

W połowie grudnia do walk doszło natomiast w prowincji Ghzani, położonej pomiędzy Kandaharem, a stolicą Afganistanu, Kablem. Starcia koncentrowały się głównie wokół wioski Godal-I-Ahangaran. Armia sowiecka skierowała w jej stronę ogień artyleryjski, powodując śmierć 22 cywilnych obywateli.

W pierwszym dniu Świąt, partyzanci przeprowadzili tam jednak kontratak, przejęli sowiecki oraz afgański konwój wojskowy, zabili 12 żołnierzy rządowych, a 13 innych wzięli do niewoli.

W odpowiedzi, oddziały sowieckie zorganizowały w prowincji szeroką ofensywę, która trwała od 1 do 3 stycznia, w wyniku której okupanci zniszczyli 11 mostów. Bliższe szczegóły tej akcji, jak również dane na temat strat, nie są osiągalne.

Marionetkowy rząd Afganistanu wyraził ostatni zaniepokojenie pla-

"Podlaski Wampir" Skazany Na Śmierć

Wykonana została kara śmierci na Julianie Kołtunie, sprawcy zabójstw dwóch kobiet i usiłowania zamordowania pięciu innych. Kołtun, który dokonał tych czynów w okresie od sierpnia 1980 do stycznia 1981 r. w różnych miejscowościach woj. białoskopodlaskiego, zyskał przydomek "podlaskiego wampira".

Długi Polski Wzrosną Do \$29.4 Biliona

Monachium (WSJ) — Zadłużenie Polski wzrosło w tym roku o 7.2 proc. i wyniesie \$29.4 biliona, jak podała polska agencja "Interpress".

Według tej agencji, obecne zadłużenie wynosi \$27.5 biliona, natomiast według ocen zachodnich finansistów, Polska winna jest prywatnym instytucjom finansowym oraz zachodnim rządowi od \$24.5 biliona do \$26 bilionów.

Agencja prasowa PAP oświadczyła, że wzrost zadłużenia nastąpi z racji zmian w terminach pożyczek dolarowych, co spowoduje większe normy oprocentowania tych pożyczek.

Przeciw Stosunkom USA-Watykan

Washington (UPI) — Przeciwnicy nawiązania stosunków dyplomatycznych pomiędzy Watykanem i Stanami Zjednoczonymi wystąpili z ostrą krytyką, określając pociągnięcie to, jako jawne naruszenie istniejącego do tej pory podziału pomiędzy Kościołem i państwem. Oponenti nawiązania stosunków ze Stolicą Apostolską przyrzekli, że będą zwalczać je zarówno w Kongresie, jak i na drodze sądowej.

"Przewiduję, że złożone zostaną sprawy w sądzie" — oświadczył

Joseph Conn, rzecznik organizacji pn. American United for Separation of Church and State, oświadczył, że

opponenti nawiązania stosunków zarobią będą w Senacie o nie dopuszczenie zatwierdzenia Wilsona. "W razie potrzeby, sprawa znajdzie się na wokandy sądowej" — powiedział Conn. W ramach wywiadu prasowego, przeprowadzonego w San Diego, Wilson powiedział, że wątpi, aby doszło do podjęcia poważnej akcji mającej na celu uniemożliwienie jego nominacji.

Atak Propagandowy Komunistów w Hondurasie Tegucigalpa, Honduras (UPI) — Pod koniec ubiegłego tygodnia w honduraskiej miejscowości Tegucigalpa, lewicowi rebelianci rozrzućli stopy ulotek, głoszących "śmierć jankeskim doradcom, żołnierzom i pilotom".

Słowa te odnosiły się do liczących 3,500 osób oddziałów amerykańskich, które wraz z siłami Hondurasu odbywają obecnie największe manewry wojskowe, jakie zorganizowano w Ameryce Centralnej.

Pod ulotkami widniał podpis Jose Maria Reyes Mata, terrorysty działającego na rzecz nikaraguańskiego reżimu Sandinistów, który przeszedł odpowiednie przygotowanie do prowadzenia działalności wyrotowej na Kubie, skąd powrócił do Hondurasu w lipcu 1983 roku.

Perspektywy Współpracy Obu Krajów

Propozycja Reagana 4-Stronnych Rozmów w Sprawie Obu Korei

Washington (UPI, CT) — W czasie ceremonii powitalnej premiera Chin, Zhao Ziyanga przez prez. Reagana w Washingtonie, obaj szefowie państw wyrazili gotowość wzmocnienia współpracy oraz przyjaźni między USA i Chinami. Po oficjalnych powitaniach prez. Reagan wraz ze swoim gościem udali się na rozmowy, które odbywały się przy zamkniętych drzwiach. Zgodnie z przewidywaniami ekspertów od polityki, jednym z tematów rozmów ma być sprawa przyszłości Tajwanu, która jest bardzo drażliwym tematem, psującym w pewnym stopniu dobre stosunki między obu krajami.

W ciągu 5 lat, od odnowienia stosunków dyplomatycznych między USA i Chinami, sprawa Tajwanu była główną przyczyną nieporozumień. Premier Chin wyraził nadzieję na pozytywne zakończenie sporów oraz różnicy zdań na ten temat.

W czasie wtorkowego obiadu prez. Reagan wystąpił z propozycją zorganizowania 4-stronnego spotkania z udziałem obu Korei, Chin oraz USA w celu przedyskutowania i rozwiązania problemu Półwyspu Koreańskiego. Prez. Reagan powiedział, że nie

(Ciąg dalszy na str. 6-iej)

Seul Odrzucił Propozycje Korei Północnej

Seul, Korea Płd. (UPI) — W dotychczasowej polityce zagranicznej Korei Północnej nastąpiła zasadnicza zmiana: w dniu dzisiejszym Korea komunistyczna wystąpiła z propozycją podjęcia bezpośrednich negocjacji z Koreą Południową oraz Stanami Zjedn. Negocjacje te miałyby dotyczyć nowego planu pokojowego dla podzielonego na dwa państwa Półwyspu Koreańskiego. Korea Południowa natychmiast odrzuciła tę ofertę.

Propozycja Phenianu, ogłoszona przez północno-koreańską agencję prasową, głosi, że zmiana w polityce nastąpiła we wtorek — w czasie wspólnego posiedzenia Parlamentu Korei Północnej oraz przywództwa Partii Komunistycznej.

Komunikat agencji wymienia zaistnienia rosnących napięć na terenie podzielonego półwyspu i ostrzega, że konflikt pomiędzy obu Koreami — mógłby doprowadzić "do przekształcenia się w wojnę nuklearną." Jednym z nielicznych środków uniknięcia konfliktu — głosi dalej komunikat — jest podjęcie jeszcze w tym roku rozmów z udziałem trzech stron.

Jest to pierwszy wypadek, że Korea Półn. uznała oficjalnie rząd prezydenta Korei Południowej Chun Doo Hwan'a, jako "władze Korei Południowej" i po raz pierwszy zwróciła się z propozycją przeprowadzenia bezpośrednich negocjacji.

Poprzednio Korea Północna występowała jedynie z propozycją prowadzenia rozmów tylko ze Stanami Zjednoczonymi.

Minister Korei Połudn. d/s zjednoczenia narodowego, Sohn Jae-Sik, oświadczył jednakże dziś w czasie zaprezentowanej na krajowej sieci telewizyjnej konferencji prasowej, że Korea Połudn. wolałaby rozmawiać najpierw z Koreą Płn. bez udziału USA.

Minister Jae-Sik ponowił propozycję z r. 1981, wysuniętą przez prez. Chun'a — w sprawie odbycia szczytówki z udziałem prezydentów obu państw koreańskich.

Niepokojące Sprawozdanie Reżimu

O Patologii Społecznej Wśród Młodzieży

"Życie Warszawy" ogłosiło jako tzw. "informację własną", to znaczy nie publikowaną przez wszystkie media reżimu, sprawozdanie ministerstwa oświaty i wychowania w sprawie patologii społecznej wśród młodzieży polskiej.

Nie wchodząc w metody zbierania tych informacji i zakładając możliwość politycznej tendencji i przesady uważamy za obowiązek dziennikarski podać do wiadomości emigracji ten przerażający raport, pisze londyński "Dziennik Polski".

Na wstępie powiedziano, że ministerstwo oświaty i wychowania określa liczbę "nieostosowanych" (do czego? — pytanie nasze) na około 15 do 20 proc. polskiej młodzieży, po czym czytamy (podajemy dosłownie):

Najpoważniejsze i najgroźniejsze zjawisko patologii społecznej wśród młodzieży to alkoholizm i narkomania. Jak wynika z badań, spośród 3 tysięcy uczniów szkół ponadpodstawowych aż 60 procent przynajmniej się do picia różnych napojów alkoholowych. Ponad połowa pijącej młodzieży stwierdziła, że upiła się co najmniej kilkakrotnie. Kilka tysięcy pijanych nieletnich zostało zatrzymanych w izbach wytrzeźwień i aresztach. Najwięcej uczniów pijących

alkohol obserwuje się w szkołach zawodowych.

"Według szacunku przyjętego przez Instytut Psychoneurologiczny oblicza się, że w Polsce jest 250-300 tysięcy osób używających narkotyki, z tego około 16 procent stanowią nieletni. Narkotyzują się uczniowie wszystkich typów szkół, pochodzący z różnych środowisk społecznych. Największy, bo ponad ośmiokrotny wzrost liczby narkomanów w stosunku do roku 1980 stwierdza się w liceach ogólnokształcących".

"Istotny problem społeczny stanowi także przestępczość młodzieży. W 90 procentach czyny przestępcze nieletnich skierowane są przeciwko mieniu. Stale wzrasta wśród młodzieży liczba zachowań przestępczych, takich jak niszczenie mienia, stosowanie przemocy, bójk. Liczba osób wykazujących tego rodzaju zachowania była w 1981 r. trzykrotnie wyższa od liczby skazanych za przestępstwa (...)"

"Za zjawisko z zakresu patologii społecznej uznaje się też samobójstwa wśród młodzieży. Stale, niestety wzrasta liczba prób samobójczych i zgonów. W 1982 r. szkoły ujawniły prawie 1500 prób samobójczych, z których 58 zakończyło się śmiercią. Przyczyny prób samobójczych podejmowanych przez młodzież to konflikty z otoczeniem, niepowodzenie życiowe, kłopoty szkolne".

"Niedostosowanie społeczne młodzieży przejawia się też w nagminnych wagarach i ucieczkach z domów. Coraz więcej jest też młodzieży nieuczającej się i niepracującej. Z danych GUS wynika, że liczba dzieci nierealizujących obowiązku szkolnego w roku szkolnym 1982-83 wynosi ok. 3 tys. Niepokojąco wzrasta liczba młodzieży, uczestniczącej w działalności negatywnych grup nieformalnych i wynosi około 1 procent wszystkich uczniów".

Jakie są przyczyny niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży? Coraz częściej rodzice nie wywiązują się z obowiązków opiekuńczych wobec dzieci, przenosząc odpowiedzialność za to na instytucje państwowe. Czynniki niesprzyjające właściwemu funkcjonowaniu rodziny to: wysoka aktywność zawodowa kobiet, upadek prestiżu ojca, problemy ekonomiczne i mieszkaniowe".

Przykładem narastającego problemu zaniedbania obowiązków rodzicielskich jest zjawisko tzw. sieroctwa społecznego. W 1982 r. pod nadzorem i opieką sądów pozostawało ponad 200 tysięcy dzieci i młodzieży. U około 40 proc. dzieci uznanych przez sądy za społecznie niedostosowane najważniejszym problemem rodzinnym jest alkoholizm rodziców.

Na zaburzenia zachowania u dzieci i młodzieży ma także wpływ ich zdrowie fizyczne i psychiczne. Jak wynika ze statystyk, co roku wojskowe komisje lekarskie dyskwalifikują z powodu wad psychicznych lub fizycznych około 30 procent rocznika. Corocznie sporządzane tzw. bilanse zdrowia wskazują na małą gotowość dzieci sześciolatkich (zaledwie 30 proc.) do podjęcia nauki w szkole. Z ogólnej liczby sześciolatków około 40 procent wykazuje zaburzenia rozwoju psychospołecznego. Przeciwnie co roku około 3 proc. dzieci ma odroczone obowiązki szkolne, a około 9 procent rozpoczyna naukę z opóźnieniem.

KARACZI, PAKISTAN. — Emerytowany major pakistański Ghulam Shabbir w czasie publicznej chłosty na jaką został skazany za zdradę małżeńską. (UPI)

Instalacja Zarządu Pol.-Amer. Ligi Spółek Oszczędnościowych

Od lat istnieje tu Polsko-Amerykańska Liga Spółek Oszczędnościowych i pożyczkowych.

Instalacja nowego zarządu tej organizacji odbędzie się w środę, 19 stycznia, w Starlight Inn, 9950 W. Lawrence Ave., w Schiller Park, Ill.

Impreza ta zapowiada się imponująco. Prócz członków Pol. Am. Ligi oraz ich rodzin w tej instalacji rok roczni bierze udział wiele wybitnych osób ze świata finansowego.

Przewodniczącym tej imprezy jest David J. Orchowski z First Federal Savings and Loan Ass'n of Hegewisch, 13220 S. Baltimore Ave., do którego należy telefonować po rezerwację miejsc na nr 646-4200 lub do Debbie Kupiec na ten sam telefon.

Zarząd tej organizacji stanowią: Donald J. Babicz, prezes z Norwood Federal Savings and Loan Ass'n; Wincenty Ginalski, I wicepr. z First Federal Savings and Loan Ass'n z Hegewisch; Ray Stolarczyk, II wiceprezes z Fidelity Federal Savings and Loan Ass'n; Wilma Witte, skarbnik z Tallman Federal Savings and Loan Ass'n; Walter Budny, sekr. z Pulaski Savings and Loan Ass'n.

Impreza rozpocznie się o godz. 6:30 wieczorem godziną cokolajki, zaś o godz. 7:30 zostanie podana kolacja. Po programie instalacyjnym odbędzie się zabawa taneczna.

Władysław Kuman —
przew. Komitetu Prasy

Ponure Dzieje Łubianki

(D.P.) — Sowieciarze nie zarzucają swej polityki terroru, ale postanowili zniszczyć symbol tej — polityki, mianowicie więzienie Łubianki w Moskwie. Burzy się ją stopniowo i przebudowuje.

Zadne inne miejsce w Sowietach nie posiada tak okrutnej historii jak Łubianka. Ktokolwiek mija ten budynek, odczuwa dreszcze, nawet podczas upalnych dni i z ostrożnością przechodzi na drugą stronę ulicy.

Historia Łubianki jest ściśle związana z historią Sowietów. Bezpośrednio po zamachu na Lenina, w sierpniu 1918 roku, Dzierżyński, ówczesny szef CzeKa zajął się likwidacją wszystkich sił "antyrewolucyjnych". On to właśnie przeznaczył na ten cel Łubiankę, gdzie czerwony terror pochłaniał tysiące ludzi. Po śmierci Dzierżyńskiego, w 1926 roku, GPU miało 31 tysięcy funkcjonariuszy.

Następcą Dzierżyńskiego został Menżyński. Gdy dekret Stalina o utworzeniu kolchozów natrafił na opór chłopów, właśnie z Łubianki wyszły rozkazy w jaki sposób zdławić rebelię. 10 milionów chłopów pozbawionych zostało ziemi i deportowanych na Sybir. Przeszło 3 miliony zginęło.

Następcą Menżyńskiego został w 1934 roku Jagoda, który był szefem NKWD. On zaczął przeprowadzać czystkę zarządzaną przez Stalina. W podziemiach Łubianki ginęło setki tysięcy ludzi. Jednakże Jagoda nie długo był władcą Łubianki. Po dwóch latach skazany, jak trockista, na śmierć, zginął w podziemiach tego budynku. Jego następcą został Jeżow, który z uwagi na swój niski wzrost (półtora metra) miał przydomek "krwawego karzelka". W tym czasie odbywały się sławetne procesy: Zinowiewa, Bucharina, Kamieniewa,

Eksploracja Nowych Źródeł Ropy Na Alasce

Anchorage, Alasce (UPI) — Producenci ropy naftowej na Alasce (North Slope) wystąpili z prośbą do stanowej Komisji Konserwacji Ropy i Gazu, o zatwierdzenie 750-milionowego projektu wydobycia ropy naftowej w Prudhoe Bay. Projekt ten, zaplanowany na r. 1987, przez Standard Oil Company (Ohio), Atlantic Richfield Company i Exxon Corporation, byłby dodatkowym drugorzędym projektem wydobycia ropy, opiewającym na sumę 2 bilionów dol. i przewidzianych na 1984 r.

"Technika trzeciorzędowego sposobu" wydobycia ropy polega na wprowadzeniu wody i wzbogaconego gazu w szyby naftowe, w celu spowodowania wypłynięcia na powierzchnię pozostałych zasobów ropy.

ADWOKAT
JONAH ROSENBERG
685-1515
3114 N. Milwaukee Ave.

SERGIUSZ PIASECKI

NIKT NIE DA NAM ZBAWIENIA...

51

Mikołaj Miszczenko był ciężko ranny w brzuch. Przewieziono go do Szpitala przy ulicy Szerokiej. Dogorywał. Dwaj agenci Urzędu Sledczego ustalili, na podstawie znalezionych przy nim dokumentów, jego nazwisko i adres. Zależało im na tym, by wskazać współników. Badano go wciąż. Leczył Mikołaj zgrzytał zębami z bólu i nie chciał powiedzieć.

— Przecież oni ciebie rzucili. Czego ty ich załuzesz! Mów: kto z tobą był?

— Wy byli ze mną... Obaj...

Na dalsze nalegania Miszczenko odpowiedział przekleństwami. A rano zmarł.

W domu Miszczenków, przy ul. Slepiańskiej przeprowadzono dokładną rewizję. Trwała cały dzień. Zrywano nawet deski z podłogi. Wyjmowano niektóre cegły z pieca. Nie znaleziono nic „trefnego”, bo nie już nie było. Tylko „zakwestionowano”, nowy garnitur stolarza Andrzeja. Ubrania tego już mu nie zwrócono. Kilka razy chodził do Urzędu Sledczego i dopominał się o zwrot garnituru. Przedstawiał nawet poświadczenie krawca, który go uszył z własnego materiału. Wypędzono go z Urzędu. Nie poszedł więcej. Przekonał się, że uczciwość wymagana jest tylko od złodziei.

Ubranie i buty Barana były gotowe. Olek włożył czystą bieliznę. Ogolił się i ubrał. Potem, o zmierzchu skierował się ku Złotej Górze. Był zdenerwowany. Dręczyła go niepewność, chociaż wiedział od Jasia, że Paulinka jest zdrowa i sprzedaje w sklepie. Do domu przychodził wieczorem. Olek nie chciał wypytywać więcej Jasia, chociaż interesował go każdy szczegół, dotyczący życia Pawki.

Baran kilka razy przeszedł chodnikiem obok mieszkania Paulinki. Kobieta była w domu. W oknach paliło się światło. Baran wszedł cicho na podwórze i zbliżył się do ganku. Widział niewyraźny zarys budy Miłogo. W powietrzu unosiła się subtelna woń bzu.

Olek nacisnął klamkę u drzwi do swej dawnej pracowni i wszedł do środka. W pokoju był półmrok, tylko wąska smuga światła wpadała z pokoju Paulinki. Baran zrobił kilka kroków naprzód. Wówczas za przepierzenia rozległ się strwożony głos kobiety:

— Kto tam?

Baran nie odpowiedział. Stał w drzwiach do jej pokoju. Paulinka porwała się od stolika, przy którym siedziała w białej tylko; na posmarowaną kremem twarz nakładała właśnie puder. Szykowała się na umówioną wieczorem randkę z agentem. Mieli się spotkać o 9-ej wieczór na Kwietnym Skwerze i iść do kina. Siemienieców coraz rzadziej ją odwiedzał. Paulinka już kilka razy sama chodziła do miasta na randki z nim. A dwa razy u niego spała.

Olek nie mówił nic, a Paulinka, przerażona, patrzyła mu w oczu. Wir myśli kotłował się jej w głowie. „Czy wie coś? Co chce od niej? Jak go przywitać? Czemu milczy?”

A Baran wciąż patrzył — jak wtedy, gdy zobaczył ją po raz pierwszy przez okno u szwaczki Bali. W oczach jego płonął zachwyt i czaił się ból. Lśniła miłość pełna żalu. Nie widział już ponętnej kobiety, kochanki swej i swego zarzenia. Widział czar drugiej wiosny. Nieziszczalny, wieczny, potężny.

— Oluś!... Kochanie!

Paulinka podbiegła do Barana. Zarzuciła mu na szyję nagie, chłodne, gładkie ramiona i ucałowała... Broniła się przebiegle przed czymś czego nie mogła zgadnąć. „A może wszystko wie?” Przynęła wargami do jego ust. Poczuła, że na oczach ma łzy.

Cofnęła się. Łzy płynęły już i po jej policzkach. Wycisła je strach, poczucie winy i niepewność sytuacji.

— Olesku! Ja taka jestem nieszczęśliwa!... Tak mi było źle samej!...

Czemu ty nie mówisz?...

— Cóż ja ci powiem?

— Jak to? Tyle czasu nie widzieliśmy się, a ty milczysz!

— Myślałem, że dawno o mnie zapomniałaś. Ze nie chcesz ze mną żyć. Na żaden list mi nie odpowiedziałaś.

— Jak można tak mówić Olsku?! Tylko o tobie myślałam. A pisać nie było kiedy. I czy ja wiem jak to zrobić? No i roboty miałam od rana do nocy. Przecież musiałam żyć. Nikt mnie nie dał. Sama zarabiałam.

Paulinka rozczuliła się nad sobą i zaczęła płakać. Baran zbliżył się do niej i położył dłoń na jej nagie ramię.

— Dobrze, Pawciu. Nie mam do ciebie żalu. Chciałem zapytać tylko: czy ci nie zawadzam?

Baran wyczuwał z wyrazu twarzy i z oczu Paulinki, że jest jakby inną istotą niż dawniej.

— ...Jeśli bym ci zawadzał, to narzucać się nie będę. Nie myśl sobie tego... Pójdę i tylko... znajdę miejsce gdzie... jak Miły. ...Byłem dla ciebie dobry i dobrze ci żyzyłem... i teraz tak samo... Zrobię jak chcesz... Ty tylko powiedz...

— Jak ty możesz tak mówić! Nie wstyd ci! Fu! Jaki jesteś wstrętny!

Paulinka załamała kształtne ramiona. Olek zmiękł. Chciał wierzyć w swoje słowo, chciał wyrzucić z duszy nieufność. Zbliżył się do Pawki. Łatwo uniósł ją w górę — jak dziecko.

Decyzja Sądu Najwyższego Na Korzyść Murzynów

Washington (UPI) — Mayor miasta Detroit Coleman Young twierdzi, że podjęcie przez Sąd Najwyższy decyzji zatwierdzającej istnienie dotychczas w detroickim wydziale policji system "współmierności", mający na celu zapewnienie odpowiedniej liczby stanowisk dla Murzynów — oznacza, że miasto może w dalszym ciągu "naprawiać rezultaty" stosowanej poprzednio dyskryminacji.

Sąd Najwyższy zignorował wczoraj apele wysunięte przez administrację rządową prez. Reagana jak i białych policjantów. Apele wysunięte zostały w sprawie zlikwidowania omawianego programu.

Young skrytykował administrację rządową za popieranie białych.

Handel Falklandami

London (D.P.) — Z tajnych dokumentów Ministerstwa Spraw Zagranicznych, które od wczoraj udostępnił prasy wynika, że dyktator Argentyny Juan Peron chciał odkupić Falklandy od W. Brytanii w roku 1953. Admirał Alberto Teisaire specjalny wysłannik Perona, który reprezentował Argentynę w czasie koronacji królowej Elżbiety II złożył tę ofertę w czasie spotkania w hotelu na Park Lane. Na czele zespołu brytyjskiego stał Lord Reading, a notatki z pertraktacji robił minister spraw zagr. sir Roderick Barclay. Lord Reading odrzucił ofertę admirała Teisaire, tłumacząc, że zrzeczenie się suwerenności nad wyspami byłoby nie do przyjęcia przez wyspiarzy i oburzyłyby brytyjską opinię publiczną.

Sir Roderick, który wyszedł ze służby dyplomatycznej w 1969 r. oświadczył, że sprzedaż Falklandów Argentynie nigdy nie było brane poważnie przez rząd Jej Królewskiej Mości.

Mówiący Po Polsku
ADWOKAT

MARK A.
JASZCZUK

- Rozwody w USA i w Polsce
- Sprawy Emigracyjne
- Wypadki i Przekroczenia Drogi
- Sprawy Kryminalne
- Wypadki Przy Pracy
- Sprzedaż-Kupno Domów

252-5477
2956 N. Milwaukee Ave.

Pokój 205 A
Róg Milwaukee i Central Park

BIURA PRAWNE
JOHN'A ROKACZA

Adwokat mówiący po polsku
zajmuje się wszelkiego rodzaju sprawami.

- Rozwody
- Uszkodzenia Cieleśne
- Sprawy Kryminalne
- Przekroczenia Drogi
- w Stanie Nietrzeźwym

Pierwsza Wizyta BEZ OPLATY
Przyjmuje Także Wieczorami
Dzwon 7 dni w tygodniu. 24-godzinny. Dwa biura: Downtown i Northwest.

726-3753

Na Ogólne Życzenie Publiczności
BARBARA KRAFFTÓWNA
PRZEDŁUŻA SWE WYSTĘPY W CHICAGO
i zaprasza na dalsze występy

PIOSENKI KABARETOWEJ

W SALI SPK, 3242 N. PULASKI AVE.

Środa i Czwartek, 11 i 12 Stycznia, o godz. 7-ej wiecz.
oraz w Sali "Maryla Polonaise", 3192 N. Milwaukee Ave.
W Niedzielę, 15 Stycznia, o godz. 5-ej po poł.

Komunikat Wydziału K.P.A. Na Stan Ohio

Komunikat Nr. 2

Administracja prezydenta Reagana przedłużyła wizy Polakom, którzy nie mogą narazie wrócić do Polski, na okres jednego roku, do 31-go grudnia 1984.

Trzeba w tym miejscu podkreślić wielką zasługę Zarządu Głównego Kongresu Polonii Amerykańskiej z Alojzym Mazewskim na czele.

Prezes Mazewski, ze swoimi doradcami przyczynił się kilka razy do przedłużenia pobytu Polakom na okres 6-ciu miesięcy, a obecnie uzyskał przedłużenie na cały rok. Osiągnięcia prezesa Mazewskiego na korzyść Polonii i Sprawy Polskiej są ogromne i to trzeba mieć w pamięci.

W ostatnich miesiącach namnożyła się wielka ilość grup i grupcezek, oraz małych organizacji, które na gwałt zbierają fundusze na pomoc ludziom w Polsce. Okazuje się, że prawie żadna z nich nie ma do tego prawa, ani upoważnienia.

Wobec tej sytuacji Zarząd Główny KPA w Chicago, a z nim Wydział, a więc i nasz Wydział K.P.A. na Ohio ostrzega przed takimi ludźmi, którzy

"Jasełka" w Polskiej Szkole im. E. Plater

Polska Szkoła im. Emilii Plater serdecznie zaprasza na "Jasełka" jakie odbędą się 15 stycznia o godz. 2:30 po poł. w auditorium szkoły tj. Prospect High School, 801 Kensington Rd. Mount Prospect Ill.

Zaproszenie na "Jasełka"

Tradycyjne "Jasełka" w wykonaniu uczniów Polskiej Szkoły im. T. Kościuszki odbędą się 15. stycznia 1984r. o godz. 2 po południu w sali parafialnej Sw. Jakuba, pod adresem 2430 N. Mango.

Młodzież, dyrekcja szkoły, grono pedagogiczne serdecznie zapraszają.

Barbara Woźniak
dyrektor szkoły
Adam Cegielski
prezes Koła Rodzicielskiego

Zebranie Instalacyjne Klubu Pojawian

W związku ze zmianą miejsca posiedzeń zarząd Klubu Pojawian zawiadamia, że zebranie instalacyjne Klubu odbędzie się 15 stycznia br. (niedziela), o godz. 1 po poł. w sali Domu Klubów Polskich przy 5835 W. Diversey Ave.

Edward Mika — prezes
Józef Pawlik — sekr. prof.

"Oplatek" 5 K.D.P.

Zarząd Koła 5 K.D.P. zaprasza członków, kolegów i przyjaciół z bratnich organizacji o przybycie wraz z rodzinami na tradycyjny "Oplatek", który odbędzie się w niedzielę, 15 stycznia, o godz. 2-ej po poł., w sali Koła SPK Nr 31, 3242 N. Pulaski Rd.

Program okolicznościowy i program artystyczny.
Donacja \$5.

K. Jodkowski, prezes;
S. Kosak, sekr.

Posiedzenie Klubu Parafii Zassów

Posiedzenie Klubu Parafii Zassów odbędzie się w niedzielę, 15-go stycznia w sali Paradise, 1758 W. 48-ma ul. o godz. 2:30 po południu. Ponieważ odbędą się wybory nowego zarządu, apelujemy o przybycie.
Zofia Piękoś — prezeska
Aniela Bartkiewicz — sekr. prof.

Egzaminy Do Szkoły Św. Józefa

W sobotę 14 stycznia o 8:45 rano rozpoczyna się egzaminy wstępne do St. Joseph High School, 4831 S. Hermitage Ave. Opłata za egzamin wynosi \$10.00. Po informacji można telefonować o Miss Drabik, 927-4126 od 8-jej rano do 3-jej po południu.

Kurs Jęz. Angielskiego

Dom społeczny Northwestern University Settlement zawiadamia, że kurs języka angielskiego zaczęły w jesieni nadal trwa. Kurs dla początkujących odbywa się dwa razy w tygodniu w poniedziałki i środy od 9:30 rano do 11-jej i wieczorem od 7-jej do 8:30.

Kurs dla mniej więcej zaawansowanych jest raz w tygodniu we wtorek od 9:30 rano do 11-jej i wieczorem od 7-jej do 8:30. Zakończenie kursu odbędzie się w maju. Kurs jest bezpłatny. Dom społeczny Northwestern University Settlement mieści się pod numerem 1400 West Augusta Blvd.

żerują na ludzkiej naiwności.

Stwierdzamy, że jedyną i pełną zaufania organizacją jest Fundacja Charytatywna KPA, która 100% funduszy otrzymanych od społeczeństwa przekazuje na zakup konkretnych towarów przeznaczonych na wysyłkę do Polski.

Wszystkie dary przesyłane przez naszą Fundację są rozdzielane przez Kościół na terenie Polski, który przesyła potwierdzenie odbioru każdej przesyłki wysłanej przez Fundację Charytatywną KPA.

Koszta administracyjne są w pełni pokrywane z kasy Zarządu Głównego w Chicago. Pieniądże należy wysłać na adres: Polish American Congress, Charitable Foundation, Inc. 1200 North Ashland Avenue, Chicago, Illinois 60622.

Albo na adres: Polish American Congress, Ohio Division, c/o Ryszard Jabłoński, Executive secr. 6501 Lansing Ave., Cleveland Ohio 44105.

Na zakończenie tego apelu pragniemy donieść, że do tej pory od dnia zakończenia zjazdu nadesłali donacje na ten cel: Związek Polaków w Ameryce pod zarządem pani Genowefy Sande \$100,00, pp. Wyszynski i Czaroszewski z Akron \$50,00, pani Słagle \$30,00 oraz pani Helena Schultz \$10,00 Bóg zapłać!

Zwracamy się z powtórnią i gorącą prośbą do całej Polonii w Cleveland i okolicznych miast o gromienie pomocy dorocznego Balu Kotylinowego Wydziału KPA na Ohio, z którego dochód przeznaczamy na pomoc ludności w Polsce i na ważne prace KPA.

Bal odbędzie się w sali balowej Związku Polaków przy 6966 Broadway. Zgłoszenia na bal należy kierować do: Zosia Salomon tel. 641-7561, Stella Rekliski tel. 475-1803, Ryszard Jabłoński tel. 341-2103 lub 271-7110.

Zarząd Wydziału KPA na Ohio P.S. Kiedy odbędzie się ten bal?

Polski Aktor w Filmie Telewizyjnym

W piątek, 13 stycznia, o godzinie 7-jej wieczorem, na kanale 5 tele-

wizji, będzie wyświetlony film pt. "Hard Knox" w reżyserii Petera Wenera. Jedną z ról (żołnierza) w tym filmie kreuje Casey Siemaszko, pochodzący ze znanej rodziny polonijnej.

Polski "Oplatek" w South Bend, Ind.

American Relief Committee for Free Poland, Inc., organizuje, jak co roku, tradycyjny "Oplatek", który odbędzie się w niedzielę, 15-go stycznia, o godz. 1 p.p. w St. Adalbert Heritage Center, przy ul. Grace i Olive w South Bend, Ind.

Przewodniczącą Komitetu "Oplatek" jest p. Genowefa Grzesiowska. Toastmistrzem będzie ks. T. Depa. Modlitwę odmówi ks. Eug. Kaźmierczak, dzieląc się oplatkiem z zebranymi. Powszechnie znana wśród Polonii śpiewaczka p. Evelyn Lisek, wystąpi z bogatym programem pieśni. Chór parafii św. Wojciecha odśpiewa koledy po polsku i po angielsku.

Bilety w cenie 7.50 dol. zamawiać u p. Grzesiowskiej, tel. 288-5942.

Msza Św. w Intencji śp. Mieczysława Haimana

W 1984r. przypada 35-rocznica śmierci znanego poety, dziennikarza, autora prac historycznych, organizatora Polskiego Muzeum w Ameryce śp. Mieczysława Haimana.

W niedzielę 15 stycznia o godz. 12:15 po poł. w kościele św. Jacka (3636 W. Wolfram) odprawiona zostanie koncelebrowana Msza św. w intencji Haimana.

Głównym celebrantem będzie ks. biskup Alfred Abramowicz.

Komitet Obchodów Uczczenia Mieczysława Haimana z przewodniczącym dr. Edwardem C. Różańskim, serdecznie zaprasza do wspólnego uczestnictwa, organizacje proszone są o przysyłanie pocztów sztandarowych.

MONAKO. — Księżniczka Karolina ze swym mężem Stefano Casiraghi w trakcie krojenia tortu weselnego. Młodzi pobrali się 29 grudnia 1983 r. (UPI)

Gwiazdka Dla Dzieci

W grudniu, krótko przed Świętami, w sali Placówki SWAP 90, odbył się tradycyjny już od wielu lat wieczór gwiazdkowy dla dzieci, organizowany przez Polsko-Amerykańską Radę Pracy w Chicago.

Był to wieczór dla dzieci i młodzieży a jednocześnie miłe i przyjazne spotkanie dla rodziców, członków Polsko-Amerykańskiej Rady Pracy oraz zaproszonych przedstawicieli organizacji amerykańskich związków zawodowych, w szczególności Związku SEIU Lokal 25 — przyjaznych i popierających Polsko-Amerykańską Radę Pracy.

Obecny był prezes Lokalu 25 SEIU — Eugene Moats, znany przywódca amerykańskich związków zawodowych.

Złożył on życzenia świąteczne Polsko-Amerykańskiej Radzie Pracy, wszystkim obecnym, szczególnie zebranym dzieciom i młodzieży. Obecny był także sekretarz-skarbnik Lokalu 25 — Richard Malkowski z małżonką i dziećmi, oraz liczni reprezentanci tego Związku Zawodowego z rodzinami.

Już w Tę Sobotę "Oplatek" Instytutu Romana Dmowskiego

Już w nadchodzącą sobotę, 14 stycznia, odbędzie się tradycyjny "Oplatek" członków i sympatyków Instytutu im. Romana Dmowskiego, Oddział w Chicago.

Uroczystość odbędzie się w dolnej sali Domu OO. Jezuitów, pnr. 4105 N. Avers Ave. Początek o godz. 6-jej wieczorem.

Zarząd apeluje do członków o liczne przybycie i serdecznie zaprasza sympatyków.

Stanisław Smoleński, prezes

Zebranie i Instalacja w Klubie Zaborowian

Posiedzenie miesięczne wraz z instalacją Klubu Zaborowian odbędzie się dnia 15 stycznia w sali Słowika, 5639 N. Milwaukee o godz. 2 po poł. Sanisław Gulik — prezes
Eugeniusz Przytuła — sekr.

Z Klubu Marynarskiego Morskie Oko

Klub Marynarski Morskie Oko urządza wycieczkę do O. Salwatorianów w Gary, Ind. w niedzielę 15-go stycznia, na bankiet 25-lecia kapłaństwa ks. Władysława, ks. Karola i ks. Edwarda. Bilety na bankiet \$10.00, autobus \$6.00.

Odjazd o godz. 10 rano z 48-jej i Western Ave., o 10.5 z 47-jej i Wolcott, o 10.10 z 51-szej i Ashland Ave. Po rezerwacji telefonować do czwartku do p. Białek, 434-1338 lub do p. Wilczak, 847-4169.

"Oplatek" Kresowy

Związek Miłośników Wilna i Koła Ziemi Wołyńskiej urządzą swój tradycyjny "Oplatek Kresowy" w niedzielę, 15 stycznia, o godz. 2-ej po południu, w sali Placówki 90 SWAP, 6005 W. Irving Park Rd.

Inwokację wygłosi o. Bernard Rafał Ciesielski, były kapelan 5 D.K.P. we Włoszech. O. Ciesielski podzieli się również swoimi wrażeniami z pobytu w Wilnie w 1983 r.

Śpiew — koledy-piosenki, przy pianinie prof. Włodzimierz Belland. Gościnnie wystąpi również Ref-Ren, który ostatnio przebywał w Anglii. Kolejnicę — harcerze, św. Mikołaj dla dzieci, na zakończenie zabawa taneczna przy orkiestrze Polonez.

Wstęp: dorośli \$5, dzieci i młodzież szkolna — \$1. Ewentualny dochód na cele społeczne.

Kresowiaci serdecznie zapraszają swoich przyjaciół i sympatyków do wspólnego spędzenia świątecznego popołudnia.

Staraniem Józefa De Virion będzie zorganizowany pokaz zdjęć pt. "Czar Polesia". Do obejrzenia których szczególnie zaprasza się byłych poleśników.

Witold Raginia, przew. Kom. Oplatka;
Józef Mikołajczyk, sekr.

Z Życia Organizacyjnego Z.N.P.

Wiceprezesa Szymanowicz Na Instalacji Zarządu Gr. 1532

Wiceprezesa ZNP Helena Szymanowicz odebrała przysięgę od zarządu Tow. Gwiazda Przyszłości Młodzieży Polskiej, Grupa 1532 ZNP.

Zebranie wyborcze i instalacyjne odbyło się w piątek, 6-go stycznia, w sali Placówki 90 SWAP, 6005 W. Irving Park Rd. Po załatwieniu spraw rutynowych, m. in. uchwaleniu \$100.00 dla Stow. Nauczycieli Polskich w Chicago, przystąpiono do wyborów.

Prezes Stanisław Sciblo powołał dyr. ZNP Kazimierza Musielaka do przeprowadzenia wyborów, a ten mianował Komisję Wyborczą w składzie: Lucjan Białek, Stanisława Modlińska i Antoni Wójcik.

Wybrani zostali: Stanisław Sciblo — prezesem, Kazimierz Baranek — wiceprezesem, Jadwiga Kalinowska — wiceprez., Adam Bochniak — sekr. prot., Jan Płaszewski — sekr. fin., Teodor Jaremus — skarbnikiem. Dyrekcję tworzą: Stanisława Sciblo, Tadeusz Terpin i Franciszek Wójcik. Delegatem do Wydziału Stanowego Kongresu Polonii Amerykańskiej został wybrany ponownie Antoni Wójcik.

Delegatami do Gminy 75 są: Stanisław Sciblo, Jan Płaszewski, Teodor Jaremus, Stanisława Sciblo, Kazimierz Kalinowski, Józef Nicia, Julian Walas, Wojciech Ptaszński, Jan Białek, Antoni Sobkowicz, Lucjan Białek i Stanisław Staszczak.

Program

Po odebraniu przysięgi od zarządu przez wiceprezeskę Helenę Szymanowicz, prezes Sciblo przeprowadził program instalacyjny nowego zarządu.

Wicepr. Szymanowicz apelowała do wszystkich członków Grupy 1532 o wydajną współpracę we wszelkich poczynaniach z Zarządem Centralnym ZNP. Mimo ograniczonych możliwości ZNP stara się pomagać nawet tym z najnowszej emigracji, którzy nie garną się do ZNP, szczególnie w nieszczęśliwych rodzinach, co wykazała faktami. Złożyła życzenia w imieniu całego Zarządu Centralnego ZNP, o godz. 2-ej po poł. w restauracji Lasada, 5325 W. Fullerton Ave.

Przemawiali i złożyli życzenia: dyr. ZNP Kazimierz Musielak, Władysław Kuman, sekr. i korespondent prasowy Gminy 75 ZNP; Zofia Lięga, wicepr. Gminy 75 ZNP; Stanisław Bogobowicz, wicepr. Gminy 75 ZNP;

Zebranie Wyborcze Grupy 2742 ZNP

Tow. Wolność Ludu, Grupa 2742 ZNP, zwołuje swe roczne posiedzenie na niedzielę 15-go stycznia na godz. 2-go po południu, do sali Parku Holstein, 2200 N. Oakley róg Palmer Ave.

Sekretarka będzie urzędować od godz. 1:30 po południu, dla wygody członków, którzy chcą opłacić składki. Ważne sprawy będą omawiane także wybór Zarządu na rok 1984. Wiceprezesa poda kalendarzyk imprez na rok 1984, zaprasza również na przyjęcie po posiedzeniu.
Zenon Ziolkowski — prezes
Mieczysław Stermiński — sekretarz

Popierajcie tych, którzy ogłaszają się w "Dzienniku Związkowym".

Jan Jurek, prezes Tow. Nadwiślańskiego, Grupy 759 ZNP; Józef Sikora, były komisarz Okręgu 13 ZNP, który również wręczył rekordy z pracy i poczynił Okręgu 13 ZNP nowemu komisarzowi Stanisławowi Sciblo.

W końcu prezes Sciblo w serdecznych słowach podziękował wszystkim gościom oraz członkom za przybycie, życząc im szczęśliwego i pomyślnego nowego roku 1984.

Po wyczerpaniu programu została podana bardzo smaczna i obfita gorąca kolacja instalacyjna.

Zebranie Grupy 2927 ZNP Tow. Wierność

Miesięczne zebranie Grupy 2927 ZNP, Tow. Wierność odbędzie się w środę, 18 stycznia, o godz. 7 wiecz., w sali Cornell Park, przy 51-jej i Wood.

Prosimy członków i członkinie o liczne przybycie, ponieważ mamy wiele ważnych spraw do załatwienia.

Melania Winiecka — prezeska
M. Pawlikowska — sekr. prot.

Zebranie Grupy 2185 ZNP

Tow. Strzelców Białego Orła, Grupa 2185 ZNP, Oddział 101 Legionu Pułaskiego, odbędzie posiedzenie we wtorek, 17 stycznia, o godz. 7:30 wieczorem, w sali Moskala, 5639 N. Milwaukee Ave. Sekr. finansowa będzie wcześniej, aby przyjmować podatki należne do naszej Grupy. Jeżeli ktoś nie może być obecny, można przesać opłatę do sekretarza poczta.

Podczas tego posiedzenia mamy bardzo wiele ważnych spraw do omówienia i załatwienia, dlatego prosimy wszystkich członków o bardzo liczne przybycie.

Maria Klinger, prezeska;
Józefa Przywara, sekr.

"Gwiazdka" w Grupie 893 ZNP

Tradycyjnym zwyczajem Grupa 893 ZNP, Tow. Gwiazda Polski, urządza uroczystą "Gwiazdkę" dla dzieci, połączoną z instalacją nowego zarządu, w niedzielę, 15 stycznia 1984 r., o godz. 2-ej po poł. w restauracji Lasada, 5325 W. Fullerton Ave.

Podany będzie polski obiad, święty Mikołaj przyniesie podarunki dla dzieci i popłyną koledy.

Po rezerwacji prosimy dzwonić po 6-jej wiecz.: 267-7994 albo 545-6522. Serdecznie zapraszamy wszystkich członków, a zwłaszcza rodziny z dziećmi.

Józef Płaszewski, prezes;
Helena Zolkowski, fin. sekr.

Wyborcze Posiedzenie Tow. Synowie Piasta, Grupa 1214 ZNP

W środę, 18 stycznia, odbędzie się posiedzenie wyborcze i instalacyjne Tow. Synowie Piasta, Grupa 1214 ZNP. Początek o godz. 7:30 wiecz., w sali PLAV, 3024 N. Laramie Ave.

Ze względu na bardzo ważne sprawy do załatwienia i przedyskutowania dla dobra i rozwoju naszego Towarzystwa, prosimy wszystkich członków o najliczniejsze przybycie.

Anna Wojciechowska, prezeska;
Czesław Rożek, sekr. prof.

<p>Wolowy STEK OD UDA (Round Steak) STEK Z KOŚCIĄ 2.89 Ft. CUBE STEK 2.69 Ft.</p>	<p>139 R. Plus Dep.</p>	<p>KURZE NÓŻKI Łącznie z Częścią Tylnią (Chicken Legs) 39c Ft. PIECZEŃ CIEŁĘCA 1.39 Ft. STEK OD ŻEBER 1.99 Ft.</p>
<p>Pillsbury MAKA 5 -Funt. Worek (Flour) PILLSBURY BISZKOPTY 5/7.5 Unc. Za 1.00 OSCAR MAYER WIEPRZOWE KIELBASKI 1.99 Ft.</p>	<p>89c</p>	<p>Tide PROSZEK 22 Unc. DO PRANIA (Detergent) "VELLY NICE" RYŻ 5 Funtów 1.49 DOWNY PŁYN DO PŁUKANIA 64 Unc. 1.19</p>
<p>R.C. COLA LUB DIET RITE IMPERIAL MARGARYNA 59c Ft. KRAFT SER AMERYKAŃSKI 1.99 Ft.</p>	<p>139 Plus Dep.</p>	<p>Zociste BANANY 4 Funt. Za KALIF. CYTRYNY 3 Funt. Za 1.00 KALIF. POMARAŃCZE 3 Funt. Za 1.00</p>
<p>WOLFSCHMIDT WÓDKA lub JIM BEAM WHISKEY 3/4 Litra OLD MILWAUKEE PIWO 6/12-Unc. Pus. 1.79</p>	<p>499</p>	<p>Białe ZIEMNIAKI 10 -Funt. Worek (Potatoes) ŻÓŁTA CEBULA 3-Funt. Worek 79c JONATHAN lub ROME BEAUTY JABŁKA 3-Funt. Worek 99c</p>
<p>INTERNATIONAL FOODS INC. MOWIMY PO POLSKU</p>		
<p>4724 N. KEDZIE 478-8643 3417 W. DIVERSEY 384-0959 2140 N. WESTERN 278-4070 4404 W. FULLERTON 486-6277</p>		
<p>Data Wyrzedaży: Od 10 do 15 Stycznia Wyrzedaż Warzyw i Mięsa Kończy Się 14 Stycznia, o Godz. 5:00 P.M.</p>		

Dziennik Związkowy

(USPS 163-400)

Second-Class Postage Paid at Chicago, Illinois
Published Daily except Saturdays, Sundays and Holidays at
ALLIANCE PRINTERS AND PUBLISHERS, INC.
6100 N. Cicero Ave., Chicago, IL 60646

JAN F. KRAWIEC, Redaktor Naczelny

EDWARD C. RÓŻAŃSKI, Zarządca

Telefon do Redakcji przed 7:30 rano 286-0146

Telefon wszystkich Biur 286-0141. Rękopisów i fotografii Redakcja nie zwraca.

WARUNKI PRENUMERATY

WYSYLAJEMY PRZEZ POCZTĘ
W STANACH ZJEDN. I W KANADZIE

Codziennie i Weekendowe	Tylko Weekendowe Wydanie	Rocznie (1 yr.)	Rocznie (1 yr.)
Rocznie (1 yr.) \$40.00	Rocznie (1 yr.) \$15.00	Półroc. (6 mos.) 22.00	Półroc. (6 mos.) 9.00
Kwartal. (3 mos.) 13.00	Kwartal. (3 mos.) 6.00	Miesięcz. (1 mo.) 7.00	

W Kioskach (Newsstands)—Pojedynczy Numer Codzienny (Single Daily Copy) . . . 35¢

DO INNYCH KRAJÓW:

Codziennie i Weekendowe	Tylko Weekendowe Wydanie	Rocznie (1 yr.)	Rocznie (1 yr.)
Rocznie (1 yr.) \$60.00	Rocznie (1 yr.) \$18.00	Półroc. (6 mos.) 45.00	Półroc. (6 mos.) 14.00
Kwartal. (3 mos.) 20.00	Kwartal. (3 mos.) 8.00		

W Kioskach (Newsstands)—Pojedynczy Numer Weekendowy (Single Weekend Copy) . . . 50¢

Sowieciarze w ONZ

Sekretariat ONZ jest administracyjnym ciałem w ramach tej światowej organizacji. W wstępnym i teoretycznych ustaleniach, gdy powstały Narody Zjednoczone, przyjęte zostało założenie, że w Sekretariacie będą pracować ludzie służby publicznej, mający pilnować przede wszystkim interesów ONZ.

Z założenia takiego wynikało również, że przydzielani według klucza państwowego pracownicy Sekretariatu mają być lojalni wobec ONZ. Jest to wyraźnie sformułowane w Kartie ONZ, która głosi, że nikt z urzędników nie może otrzymywać instrukcji od jakiegokolwiek rządu. Czy tak jest w rzeczywistości?

Właśnie zagadnienie obcych wpływów w Sekretariacie ONZ wysunęło się ostatnio na światło dzienne, gdyż ustalono bezspornie, w oparciu o ważną dokumentację, że Sowiety mają na usługach 474 swoich obywateli, zajmujących w Sekretariacie ONZ stanowiska różnego szczebla, od najwyższych po najniższe.

Również zespoły ludzi pracujących w roli międzynarodowych biurokratów w ONZ z ramienia państw sowieckiego bloku nie stosują się do wspomnianego wyżej założenia Karty. Wśród dyplomatów oraz członków służby cywilnej w Sekretariacie ONZ panuje zgodne przekonanie, że zatrudnieni w tej międzynarodowej Organizacji obywatele państw rządzących przez komunistów nie są lojalni wobec Organizacji, ale wysługują się naczelnemu dyrygentowi polityki bloku wschodniego, a więc Sowietom.

W kołach Sekretariatu ONZ wysuwane są opinie, że jest to przecież ciało polityczne, zajmujące się różnego typu problemami, a do tego mające reprezentować szeroki zakres różnorodnych interesów, zarówno czysto państwowych, jak i ideologicznych. Stąd też trzeba uznać jako stan faktyczny, wynikający z istniejącego układu politycznego, wysuwające się różnice w postawie i w poglądach w ramach Narodów Zjednoczonych. Ta wygodna dla Mosk-

wy interpretacja uznawana jest za przejaw zasadniczej postawy Sowietów, podcinającej niezależność sztabu Sekretariatu ONZ.

W ogólnym ujęciu, urzędnicy Sekretariatu wybierani są z zespołów obywateli wszystkich bez wyjątku państw członkowskich, w liczbach określonych przepisami Organizacji. Większość urzędników państw zachodnich jest w Sekretariacie prywatnymi obywatelami, ale mającymi doświadczenie w służbie swoich rządów. Urzędnicy z większości państw rządzących przez komunistów są wybierani przez ich rządy.

Ludzie pracujący w Sekretariacie oraz mający rozeznanie praktyk sowieckich słusznie podkreślają, że pracujący w tej podstawowej instytucji administracyjnej ONZ urzędnicy, zatrudnieni według rozdziałników przyznanych Sowietom i innym państwom sowieckiego bloku, traktowani są przez ich rządy, jakby byli członkami rządowych biurokracji.

To też każdy sowieciarz w Sekretariacie ONZ, a jest ich 474, jest członkiem partii komunistycznej, musi brać udział w częstych posiedzeniach w siedzibie sowieckiej misji w ONZ, jak też musi uczestniczyć w pracach zespołów, do których został przydzielony.

Jednym z zadań każdego zespołu jest zbieranie danych naukowych i technicznych. Niekiedy drogą do tego jest przynależność do organizacji naukowych i technicznych, do których sowieccy dyplomaci nie mają dostępu.

Przedstawiciele Narodów Zjednoczonych kwestionują zarzuty, wysuwane przez prywatne organizacje oraz indywidualnych obywateli, że tak liczna sowiecka obecność w Sekretariacie jest szkodliwa dla poufności jego operacji.

Ci sami przedstawiciele Sekretariatu głoszą, że przedstawiciele Sowietów "zostali zamrożeni", to też "nikt im nic nie mówi", chyba jeśli ktoś chce, aby określona informacja "przebiegła" do Moskwy. Nie można zgodzić się na ten osobliwy, bo oderwany od rzeczywistości pogląd.

"Bomba Zegarowa" Podrzuczona Przez Castro

"Bomb zegarową" nazywa tyg. "U.S. News and World Report" przestępstwo i agentów komunistycznych, którzy znajdowali się wśród 125,000 uchodźców kubańskich, przyjętych poza prawami imigracyjnymi, przez prez. Cartera. Ponieważ przybyli oni z portu Mariel na Kubie, prasa amerykańska, chcąc odróżnić ich od Kubańczyków, dawno tu osiadłych, nazywa ich "marielitami".

W 1980 r. znaczna część amerykańskich środków masowego przekazu oburzała się na Fidela Castro za nazwanie uchodźców "mętami społecznymi". Widok obdartych i wychudzonych ludzi, wielu wolnolucy w więzieniach, budził współczucie. Mówiono, że dla komunistów, każdy przeciwnik lub uciekający ze stworzonego przez nich "raju" jest przestępcą lub należy do szumowin społecznych. Obecnie Amerykanie przyznają, że w tym wypadku Castro powiedział prawdę. Potwierdza to także obszerna relacja w tyg. "U.S. News and World Report".

W Nowym Yorku w okresie trzech lat aresztowano 7,000 "marielitów" ze różne przestępstwa. W Las Vegas, gdzie osiedlono około 3,000 "marielitów", okazało się, że 550, to zawodzi przestępcy. W Miami od sierpnia 1980 r. do kwietnia 1983 r. aresztowano 3,232 Kubańczyków "marielitów" pod zarzutem popełnienia 14,035 przestępstw.

Nie są to tylko drobne przestępstwa. W Las Vegas w ciągu trzech lat "marielici" przejęli około 25 proc. nielegalnego handlu narkotykami i są odpowiedzialni za 22 lub 23 każdego 100 morderstw w mieście. W Los Angeles w jednym dystrykcie policyjnym w ciągu ośmiu miesięcy ub. roku aresztowano 183 "marielitów", oskarżonych o popełnienie 38 rabunków z bronią w rękę, 44 włamań, 37 za handel narkotykami i 9 morderstw.

Policja twierdzi, że kubańscy "bandidos" przybyli do Stanów w 1980 r. odznaczają się wyjątkowym bestialstwem, które przeraża nawet twarde kryminalistów amerykańskich. Amerykański tygodnik uzasadnia tę opinię przykładami z kronik policyjnych w Los Angeles.

We wrześniu przechodząc przypadkowo nadepnął na szpic buta "marielity" który wyciągnął rewolwer i obrzucając Amerykę i Amerykanów ordynarnymi wyzwiskami, zastrzelił pięć osób przechodzących w tym momencie w pobliżu.

W miesiąc później, włamywacz z grupy "marielitów" został zaskoczony przez właścicielkę

mieszkania, która weszła do pokoju z niemożliwym na rękach. Włamywacz zastrzelił kobietę.

Dziecko wypadło z jej ramion bez obrażeń. Włamywacz zaczął zdzierać sukienkę z 9-letniej córki zamordowanej kobiety, ale drugie dziecko, wchodzące do domu cofnęło się w porę i wezwało policję, ratując siostrę przed zgwałceniem. Włamywacz w czasie ucieczki ulicami miasta zastrzelił mężczyznę, który odmówił dania mu swego motocykla, ale w końcu zginął od kuli policjanta.

Większość "marielitów," podobnie jak uchodźcy z innych krajów, pracuje ciężko, często w dwóch miejscach 16 godzin dziennie, ale około 40,000 (ze 125,000) nie chce pracować i żyje z rabunków lub handlu narkotykami. Po trzech latach, władze zdołały już ustalić, że wśród "marielitów" znajdowało się około 3,000 agentów Castro, zajmujących się wywiadem, penetracją i rozkładaniem organizacji Kubańczyków oraz handlem narkotykami.

Ta ostatnia dziedzina jest nie tylko źródłem dużych zysków, ale także służy do demoralizacji społeczeństwa amerykańskiego. W przeciwnieństwie do amerykańskich handlarzy narkotyków, którzy używają dochody na własne cele, "marielici" dzieli się dochodami z Kubą. Castro przeznacza uzyskane tą drogą sumy na finansowanie rewolucji w krajach Ameryki Łacińskiej.

Przedstawiciele rządu prez. Reagana, podobnie jak rządu Cartera, twierdzą, że przestępcy i agenci Castro stanowią tylko mały procent wśród "marielitów." Prez. Carter, gdy zorientował się, że Castro pozbywa się niepożądanych elementów, chciał zatrzymać napływ uchodźców, ale kandydat Ronald Reagan zarzucił mu, że jest "niehumanitarny". Lęk przed garstką przestępców nie powinien torpedować przyjęcia przesładowanych przez reżym komunistyczny.

Okazało się, że procent przestępców i agentów Castro jest kilkakrotnie większy niż prez. Carter i jego ówczesny oponent Reagan przewidywali. Na rozsiedlenie "marielitów" rząd federalny wydał już \$1.5 biliona. Ponad tysiąc "marielitów" ciągle przebywa w obozie dla internowanych, ponieważ władze boją się ich zwolnić. Mają oni za sobą ciężkie zbrodnie na Kubie. Po doświadczeniach z "marielitami" władze potroiły ostrożność i zaostriżyły procedurę przyjmowania nowych uchodźców, obywatelnie z którego kraju.

Umieszczone poniżej opinie nie zawsze są zgodne ze stanowiskiem Redakcji.

"Gryzienie Wielkiego Pocisku"

BUSINESS WEEK — Zaden odpowiedzialny menadżer przemysłowy nie cieszy się perspektywą zamknięcia zakładu produkcyjnego, ponieważ nie sie ono z sobą nieszczęścia — utratę pracy i upadek ekonomiczny dzielnicy w której się znajduje. Trudno sobie jednak wyobrazić, by zarząd US Steel Corp. mógł podjąć inną decyzję. Ten wielki producent stali ogłosił, że zamknie całkowicie 6 zakładów produkcyjnych, a 12 zakładów częściowo. Korporacja ogłosiła także, że zmniejszy produkcję stali z 31 milionów ton rocznie do 26 milionów t., co oznacza zmniejszenie produkcji o 16 procent. Ponad 15,400 robotników straci pracę, a US Steel Corp. będzie mogła potrącić od sumy do opodatkowania \$1.2 biliona (miliarda).

Jest to bolesna ale konieczna operacja. US Steel Corp. musi pozbyć się nie-ekonomicznych zakładów. Po przeprowadzeniu tej bolesnej operacji korporacja zyska większą zdolność konkurencyjną zarówno na rynku wewnętrznym jak i na rynkach zagranicznych. Uzyskanie zdolności konkurencyjnej jest kwestią życia lub śmierci korporacji.

US Steel Corp. redukuje swą zdolność produkcyjną rozsądnie. Zamyka zakłady stare w których koszt produkcji jest większy niż w nowszych zakładach. Ale Związek Zawodowy Stalowników musi również w części dzielić odpowiedzialność za rozmiary i czas zamknięcia zakładów. US Steel Corp. ostrzegala pracowników w pięciu zakładach, że jeżeli nie zgodzą się na poważną obniżkę płac oraz zglądzenie niektórych postanowień regulaminu pracy będzie musiała zamknąć te zakłady. W czterech z tych pięciu zakładów przywódcy związków zawodowych odrzucili apel kompanii. Jednym z ich motywów było przypuszczenie, że ustępstwa na rzecz firmy nie uratują im pracy.

Reakcja zarządu krajowego Związku Stalowników na wiadomość o zamknięciu (w lecie) 6 zakładów była raczej powściągliwa. Lynn Williams, p.o. prezesa Zw. Stalowników nie potępił US Steel Corp. lecz apelował o wprowadzenie "federalnej polityki przemysłowej", choć nie jest to właściwe lekarstwo na choroby przemysłu stalowego. Rząd prez. Regana powinien wywrzeć nacisk na główne państwa uprzemysłowione ażeby wspólnie ze Stanami Zjednoczonymi wstrzymały subwencje na eksport całych stalowni do krajów rozwijających się, które później konkurują z przemysłem stalowym Stanów Zjednoczonych i innych krajów uprzemysłowionych.

US Steel Corp. i wielu innych producentów weszło na właściwą drogę — zmniejszając nadmierzą zdolność produkcyjną, zamykają przestarzałe fabryki i koncentrują wysiłki na produkcji oraz rynkach, gdzie mogą skutecznie konkurować.

35-Godzinny Tydzień Pracy

Pracodawcy w Niemczech Zachodnich z poważnym niepokojem obserwują naciski związków zawodowych, aby wprowadzić 35-godzinny tydzień pracy, zamiast 40-godzinnego, jaki obowiązuje obecnie. Uniósł głoszą, że osłabi to bezrobocie.

Natomiast zarządcy zakładów przemysłowych powiada, że tego rodzaju zmiana spowoduje podwyżkę płac o 14 proc. Przemysł sprzeciwia się akcji agitacyjnej unistów, uważa pomysł za niepraktyczny, jak też — co gorsza — prowadzący do finansowej katastrofy.

Pracodawcy podkreślają, że niemiecscy pracownicy otrzymują obecnie sześć tygodni wakacji, jak też dwa tygodnie wolne od pracy z racji różnych dni świątecznych. Również 18 dni wykorzystują rocznie jako wolne od pracy z "osobistych powodów".

UNESCO — Gniazdem Wywiadu

Wśród 49 szpiegów sowieckich wydalonych w 1983 r. z Francji, 11 pracowało w UNESCO. Była to jedna z wielu przyczyn, które skłoniły prez. Reagana do zawiadomienia tej międzynarodowej organizacji o zamiarze wystąpienia z niej Stanów Zjednoczonych w 1985 r.

Krystyna Grzybowska

Noworoczny Pasztet Dla KGB

Mam przed sobą noworoczny numer centralnego organu ministerstwa obrony ZSRR "Krasnaja Zwiezda". Na pierwszy rzut oka dla dziennikarza, który z prasą sowiecką miał kiedyś na co dzień do czynienia, niczym nie różni się on od normalnej wydawanej codziennie w milionach egzemplarzy gazety wojskowej, znanej ze swego zjadliwego, wybitnie twardego tonu propagandowego.

Wszystko jest więc w tym egzemplarzu takie samo, winieta, cztery rysunki z elementami gwiazdy i rozmaitych symboli jak np. młot, sierp, pszeniczne kłosa. Identyczny jest też rozkład gazety, zachowano wszystkie stałe rubryki z ich tytułami jak np. "Po stranam i kontinentam" czy "Poiski" co znaczy "poszukiwanie" itd. Format, gatunek farby drukarskiej, czcionka, wszystko jak zwykle. Nawet farba pachnie tak samo, jak farba używana do druku wszystkich codziennych gazet sowieckich. A jednak ten numer "Krasnoj Zwiezdy" ("Czerwonej Gwiazdy") jest wydarzeniem sensacyjnym, jednym w swoim rodzaju w całej 66-letniej historii Związku sowieckiego. Zawiera on bowiem treść, całkowicie odbiegającą od tej, z jaką zwykły na co dzień stykać się obywatel ZSRR a już zwłaszcza sowiecki żołnierz. Artykuły i felietony zamieszczone w nr 1 z 1984 roku to po prostu, jak by powiedział szef KGB — gruba prowokacja.

Oto artykuł wstępny pt. "Bracia! Złotocieńce, szczęśliwego Nowego Roku 1984". I oto czytamy dalej, pod tym niewinnym tytułem: "Więści nadchodzące z Afganistanu i ze wszystkich kranców Związku Radzieckiego, napelniają nas radością. Zaborcza wojna w Azji zakończyła się. Nasi chłopcy wracają do domu: ojcowie do swych dzieci, narzeczeni do oblubienic, mężowie do rodzinnego stołu. (...) Zmiany objęły nie tylko armię. Pozbawione swego generalskiego oparcia, Politbiuro i rząd uciekły. Teraz, prawdopodobnie, znajdują się w odległości dziesiątków tysięcy kilometrów od niewidocznej strony Księżycy i jak donosi TASS, nie mają zamiaru wracać".

Artykuł informuje zatem sowieckich żołnierzy o zakończeniu wojny w Afganistanie i nadejściu nowej ery, a satyryczną pointą tego wstępniaka jest konkluzja: "od chwili powstania "Krasnaja Zwiezda" zawsze was okłamywała. Dlaczego więc dziwić się dzijszym wiadomościom? To one są prawdziwe".

Czas uchylić rąbką tajemnicy i podzielić się z naszymi czytelnikami szczegółami na temat tego sensacyjnego wydawnictwa. Zostało ono wydrukowane na Zachodzie w nakładzie 2,5 mln egzemplarzy i przetruczone w wielkich ilościach przede wszystkim do Afganistanu, do ZSRR oraz krajów bloku wschodniego, w których stacjonują wojska sowieckie. Gazetę wydała tzw. Międzynarodówka Oporu wspólnie z rosyjską wersją "Kontynentu" i grupą młodych ludzi z Włoch, niegdyś nbliskich Włoskiej Partii Komunistycznej.

Strona językową i ideową zajmowała się m.in. znani dysydenci sowieccy, Gorbaniewska, Grigorienko, Maksimów i Bukowski. Szata graficzna stanowi listny majstersztyk i na pierwszy rzut oka nie można zorientować się w czym rzecz. Po lewej stronie tytułu uważny czytelnik, ale nie normalny czytelnik sowieckiej prasy, może zauważyć w wianusku z kłosów zamiast oblicza Lenina, konterfekt pana z fajką imieniem Wowoczka.

Warto przyjrzeć się bliżej treści gazety. Opiera się ona o zasadę pomniejszenia faktów prawdziwych ze zmyślonymi, w taki sposób, że czytelnik otrzymuje potężną dawkę informacji w styrycznej formie fikcyjnych felietonów, rubryk ze świata czy np. reportaży prosto z Polski robionych przez Natalię Gorbaniewską, która przecież był tam nie mogła. Nawet program radia i telewizji ułożony jest pod kątem zakończenia wojny w Afganistanie i nastania w ZSRR prawdziwej demokracji. Gazeta jest więc zrobiona w tonie radosnym i zwycięskim.

Leitmotiv stanowi rodzina Członk-

skończy? Ale oto skończyło się. Dziękuję, przyjaciele. Ciężar spadł mi z ramion. W Afganistanie straciłem rękę".

Obok tematu wojny afgańskiej wiele miejsca zajmuje w tym numerze Polska a zwłaszcza "Solidarność". We wspomnianym wyżej fikcyjnym raporcie z Gdańska pióra Natalii Gorbaniewskiej zawarto wszystko co powinien wiedzieć kompletnie zdezinformowany sowiecki człowiek o przebiegu odnowy, o tym co myślą Polacy o Związku sowieckim i jego głównym mordercy Dzierżyńskim.

Reportaż jest optymistyczny, ludzie się nie poddali, walka trwa, jak pisze Gorbaniewska trwa "wojna polityczna". Prawie we wszystkich zakładach pracy "Solidarność" nadal kontynuuje swoją działalność, swoje normalne funkcjonowanie. Zbierają się na posiedzeniach koła związku, organizowana jest pomoc nie tylko dla rodzin uwiezionych i wyrzuconych z pracy ale przynajmniej zasiłki osobom znajdującym się w szczególnie trudnych warunkach materialnych. Latem urządzili obozy dla dzieci — w tym bardzo nam pomogli rolnicy. Stopniowo organizowana jest niezależna wymiana towarowa między wsią i miastem. . . .

"Solidarność" poświęcona jest cała kolumna tego niecodziennego wydania "Krasnoj Zwiezdy". Tytuł główny wszystkich materiałów o Polsce brzmi "Solidarność świata pracy".

Gazeta zrobiona jest z dużym wyczuciem psychiki sowieckiego czytelnika, szczególnie psychiki prostego żołnierza. Napisana jest językiem prostym, jasnym i zrozumiałym. Nikt nie bawi się tu w filozoficzne rozważania czy głębokie analizy. Teksty muszą uderzać czytelnika, zaskakiwać i zmuszać do myślenia. Poprzeplatane dowcipami i dowcipnymi wieściami ze świata, jak np. o zaginięciu Husaka, który uciekł na Zachód w przebraniu Szwajki, niosą nieznaną dotąd sowieckiemu odbiorcy ładunek optymizmu i zachętę do oporu. Do wyrażenia niezgody na krwawą wojnę w Afganistanie, w której radzieccy żołnierze zabijają starców, kobiety i dzieci i sami giną. 20 tys. żołnierzy zginęło w Afganistanie — o tym przecież nie każdy żołnierz wie. Działka Wolne Radio Kabul — tego też nie wie. O rozczarowaniach żołnierzy, którzy uciekli na stronę partyzantów i którzy popierają wywołaną walkę Afganów też można wiele przeczytać.

Nie należy oczywiście pochopnie wnioskować, że po przeczytaniu tej gazety żołnierze sowieccy stacjonujący w Afganistanie wzniecą rewolucję i odmówią walki. Ale pokazany przez autorów przykład dwóch narodów dzielnie walczących przeciwko sowieckiemu okupantowi, w sytuacji zdawałoby się z góry przegranej, może mieć ważki wpływ na wzrost samoświadomości żołnierzy sowieckich i na osłabienie ich morale. "Solidarność" i mudiaheddini z dalekiej Azji są bezbronni wobec militarnej potęgi Rosji, ale przecież można im pomóc, jeśli jest się człowiekiem, jeśli zachowało się resztki ludzkiej godności. Nie wiem, ilu żołnierzy sowieckich przeczyta tę gazetę, nie wiem też, czy ukaże się jej następny numer. Należy liczyć się ze wzmożoną czujnością KGB i dowódców armii.

Najważniejszą rzeczą jednak jest, że oto obywatele Związku sowieckiego będą mieli okazję przekonać się, że na tym samym papierze, tą samą farbą drukarską i tą samą czcionką można wydrukować coś zupełnie odmiennego od tego, co proponują im na co dzień uniformizowane organa sowieckiej propagandy. Jeśli choć część czytelników tego specjalnego wydania "Krasnoj Zwiezdy" zacznie zastanawiać się, gdzie jest prawda obiektywna, cel zostanie osiągnięty.

Tydzień Polski

Koszt Okupacji Afganistanu

Sowiety płacą wysoką cenę za inwazję Afganistanu. W ciągu czterech lat nieustannych walk z partyzantami, Sowiety straciły około 20,000 ludzi, nieznaną dokładnie ilość czolgow i helikopterów, a nawet kilka samolotów. Koszt utrzymania w Afganistanie armii sowieckiej, liczącej obecnie 105,000 ludzi, w ciągu 4 lat wyniósł \$12 miliardów.

Mimo wysokich strat i kosztów komunistki kontrolują tylko wielkie miasta. Prowincja, szczególnie w nocy, należy do partyzantów.

Z Bocznej Trybuny Sportowej

ZYGMUNT P. BOBIN

PLEBISCYT

"PRZEGLĄD SPORTOWEGO"
"Przeгляд Sportowy" przeprowadził plebiscyt na najlepszego sportowca polskiego 1983 roku. Na czele pierwszej dziesiątki znalazł się Zdzisław Hoffmann, po nim z różnicą jednego punktu — Edward Sarul — mistrzowie z Helsinek.

Dalej: Ireneusz Cieślak i Stefan Makne — Zdobywca Pucharu Gordona Benetta, Waldemar Marszałek polski faworyt w sportach motorowodnych, Krzysztof Lenartowicz — samolotowy mistrz świata w lataniu precyzyjnym, Andrzej Serediuk, brązowy medalista mistrzostw świata w kolarskim wyścigu na szosie.

Za nimi uplasowali się: Jacek Gutowski — ciężary, Andrzej Supron — zapasy. Dziesiątkę zamykają: Tomasz Wójtowicz oraz ex aequo Bogusław Kamiński i Józef Młynarczyk.

ANGLIA — WĘGRY MECZ PRZED 30 LATY

25 listopada 1953 roku rozegrany został w Londynie, na stadionie Wembley jeden z najslawniejszych meczów piłkarskich. Spotkały się wówczas reprezentacje Anglii i Węgier, którzy wtedy — piłkarze węgierscy — byli u szczytu sławy. Jeszcze dziś mówi się o nich, a przede wszystkim o tym meczu z szaczką.

Autor tej notki — jak podaje Dz. Polski z Londynu — był na tym meczu i nigdy nie zapomnie w jaki sposób słynna jedenastka węgierska pokonała Anglię, która — jak się wszystkim wydawało — nie miała godnego siebie przeciwnika na całym świecie. A tu przyszła niespodziewana klęska 6:3 (4:2), po której Anglia przez całe lata nie była w stanie podnieść się i odzyskać formy.

Dla reprezentacji węgierskiej bramki wówczas strzelili: Nandor Hidegkuti (3), Ferenc Puskas (2) i Jozef Bozsik — jedną.

Z tej sławnej jedenastki węgierskiej, która zaprezentowała całemu światu nowy styl gry, żyje jeszcze sześciu piłkarzy. Natomiast zmarli: Zakarias (1971), Bozsik (1978), Kocsis (1980), Lorant (1981) i Budai (1982).

ŚMIERĆ POLAKA W HIMALAJACH

Ministerstwo Turystyki Nepalu poinformowało pod koniec grudnia o tragicznym wypadku, jaki miał miejsce w Himalajach. Zginął tam Stanisław Jaworski z Warszawy, jeden z uczestników wyprawy Klubu Wysokogórskiego z Zakopanego, której celem było dokonanie pierwszego zimowego wejścia na 8-tysięczny szczyt Manaslu.

Wypadek miał miejsce 11 listopada — w 6 dni po założeniu przez wyprawę pierwszego obozu na wysokości 5650 m na południowych stokach Manaslu.

Bezpośrednią przyczyną śmierci St. Jaworskiego był upadek z wysokości 90 m. Prawdopodobnie pękła lina, którą był asekurowany podczas wspinaczki. Wszyscy pozostali uczestnicy ekspedycji są cali i zdrowi — donosi polska agencja prasowa.

SUKCES

POLSKICH BRYDŻYSTÓW

Duży sukces odnieśli polscy brydżyci w jednym z najbardziej liczących się na świecie "Turnieju Cam-

pari!" w Mediolanie. Pierwsze miejsce zajął zespół Czarnych Szczecin w składzie: Piotr Gawryś — Henryk Wolny, Tadeusz Ralko — Jerzy Michałek oraz Krzysztof Antas — Andrzej Żurek — 131 pkt.

Drugie miejsce przypadło zespołowi PZBS, w którym Grali: Krzysztof Martens — Tomasz Przybora, Janusz Połec — Krzysztof Wągródzki, Marian Frenkiel — Włodzimierz Stobiecki — 116 pkt.

Trzecie miejsce zajęła ekipa włoska "Terscha" — 115 pkt.

SUKCES

SAZABLISTÓW POLSKICH

Do kraju powróciło ostatnio trzech młodych polskich szablistów z międzynarodowego turnieju w Palermo. Start zakończył się bardzo pomyślnie, bowiem zwycięzcą imprezy został wicemistrz świata juniorów Janusz Olech, Jarosław Kisiel był trzeci, a Michał Zablocki — szósty.

Zwycięstwem innego młodego polskiego szblisty — Marka Gniewkowskiego szablisty — Marka Gniewkowskiej w Norymberdze.

"ZŁOTE KOLCE"

Przynane zostały ostatnio nagrody Polskiego Związku Lekkoatletycznego i redakcji "Sport" dla najlepszych zawodników minionego sezonu lekkoatletycznego.

"Złote kolce" otrzymała po raz drugi Lucyna Kałek (GKS Tychy) oraz Zdzisław Hoffman (Śląsk Wrocław).

WALDEMAR MARSZAŁEK

W Berlinie Zachodnim odbyło się ostatnio uroczyste zakończenie sezonu motorowodnego. Wśród zaproszonych gości był także czterokrotny mistrz świata — Polak Waldemar Marszałek, który otrzymał ponownie złoty medal za sukcesy w 1983 roku.

Marszałek jest honorowym członkiem klubu MRC Motor-Rembot Club, który liczy 130 członków, w tym 50 zawodników z 9 krajów. Klub ten sponsoruje firma japońska.

ZICO PIŁKARZEM ROKU

Angielskie pismo "World Soccer" przyznało swe doroczne nagrody dla najlepszego piłkarza, trenera i drużyny.

Piłkarzem roku 1983 został uznany reprezentant Brazylii — Zico, występujący obecnie we włoskim klubie Udinese. Uzyskał on w głosowaniu 28 pkt. i wyprzedził Francuza Michela Platini (Juventus) — 24 pkt. i drugiego Brazylijczyka Falcao. Za trenera roku uznano zachodniemieckiego szkoleniowca Seppa Piontka, który obecnie prowadzi reprezentację Danii. Jak wiadomo Duńczycy sprawili wielką sensację wygrywając z Anglikami rywalizację o awans do finałów przyszłorocznych mistrzostw Europy.

Natomiast drużyną roku 1983 wybrany został Hamburger SV.

MECZE PIŁKARSKIE

Reprezentacja Włoch wygrała 3:1 ze słabiutką drużyną Cypru w grupie V piłkarskich mistrzostw Europy. Ostateczna tabela grupy V przedstawia się jak niżej: Rumunia 12 pkt., Szwecja 11 pkt., Czechosłowacja 10 pkt., Włochy 5 pkt. i Cypr 1 pkt.

Do kulturalnej tradycji w Stanach Zjednoczonych należą doroczne konwencje "Amerykańskiego Towarzystwa Historycznego". Odbywają się one zwykle w ostatnich tygodniach grudnia i ściągają setki uczestników z całego kontynentu amerykańskiego, z krajów Dalekiego Wschodu, a zjawiają się także przedstawiciele nauki europejskiej, najczęściej historycy z Wielkiej Brytanii, Niemiec i Francji.

Konwencje odbywają się corocznie w innym miejscu, co jest z korzyścią dla handlu i przemysłu hotelarskiego, lecz służy także geograficznemu dokształcaniu się samych historyków, których jak wiadomo, interesuje raczej czas niż przestrzeń.

Osobiście cenię najbardziej ów wybór terminu, w którym odbywają się te konwencje: ostatni tydzień upływającego roku kalendarzowego.

Wydaje mi się to takie dopasowane do istoty historii, pachnie nostalgia, jak Boże Narodzenie choinką i przywodzi na myśl napisy na starych zegarach "tempus fugit".

Tak, czas ucieka! Ile nam go jeszcze pozostało? Czy historycy myślą o tym niekiedy? Bo politycy chyba nie, ci żyją bezcelową terażniejszością.

Z "Amerykańskim Towarzystwem Historycznym" afiliowanych jest około czterdziestu instytucji i towarzystw, specjalizujących się w politycznych, rasowych czy religijnych zagadnieniach, lub reprezentujących historię grup etnicznych, zamieszkałych w Stanach Zjednoczonych. Odbywają one swe doroczne zebrania w ramach swej macierzystej organizacji, mają jednakże własne sesje naukowe i administracyjne.

Jedną z takich instytucji, afiliowanych od kilkunastu lat z "Amerykańskim Towarzystwem Historycznym", jest "Polish American Historical Association — PAHA", założona w No-

Dr Roman Czaplicki Lekarzem Sportowym

Dyrektor Foundation for Athletic Research and Education podał do wiadomości, że 231 lekarzy z terenu całego kraju po specjalnych jednorocznych studiach zostało uprawnionych do praktyki w zakresie diagnostyki i lecznictwa uszkodzeń i schorzeń związanych z uprawianiem sportów.

Ten specjalny kurs dla lekarzy sportowych prowadził dr Leroy R. Perry, znany lekarz ekip olimpijskich i zawodowych sportowców. Był on dotychczas chyba jedynym specjalistą w tej dziedzinie. Teraz liczba lekarzy sportowych znacznie wzrosła.

Jednym z lekarzy, który uzyskał uprawnienia lekarza sportowego, jest dr Roman Czaplicki, lekarz chiropraktor, 207 S. Villa Ave., Villa Park, IL; tel.: 312—833-1472.

Przemysł Samochodowy Traci Klientów

Washington (UPI) — Amerykanie kupujący samochody znani z lojalności w stosunku do rodzimego przemysłu samochodowego, zaczynają skłaniać się od niedawna do kupowania zagranicznych aut. Główną przyczyną tego stanu rzeczy jest przede wszystkim fakt, że niektóre krajowe samochody nie są bezpieczne oraz wykazują niską jakość techniczną.

Centrum ds. Bezpieczeństwa Jazdy ogłosiło wyniki analizy, dotyczącej jakości technicznej samochodów amerykańskich, której podstawą były listy konsumentów, skarżących się na wady techniczne zakupionych aut. Wiele z listów było kopiami oryginałów wysłanych przez nabywców bezpośrednio do producentów. 80% wszystkich listów zawierało skargi dotyczące problemów bezpieczeństwa, występujących w samochodach. Co druga zgłoszona wada nie została naprawiona za pierwszym razem, 30% wad nie zostało naprawionych w ogóle, a 50% skarżących się klientów zmuszonych było do biegania po różnych instytucjach, domagając się załatwienia sprawy.

Niska jakość techniczna amerykańskich samochodów przyczyniła się do utraty przez kompanie/produkcję auta bardzo wielu wiernych klientów, którzy wyznawali do niedawna zasadę "buy American".

Usunięcie Prorektora

Władze PRL usunęły prorektora do spraw studiów i spraw studenckich Akademii Medycznej w Krakowie — prof. Otmara Gedliczkę.

Jan Kowalik

Konwencja Historyków w San Francisco

wym Yorku w 1942 r., jako filia Polskiego Instytutu Naukowego, z inicjatywy profesora Oskara Haleckiego, i działająca początkowo pod nazwą "Komisji do Badań nad Imigracją Polską". Kierował nią Mieczysław Haiman, do dziś niedoceniony Mikołaj Rey polonijnej historiografii.

PAHA liczy dzisiaj kilkaset czynnych i wspierających członków, wydaje półrocznie swój organ naukowy "Polish American Studies", który pod kierownictwem ostatnich dwu rektorów, Franka Renkiewicza i Jamesa Puli znacznie podniósł swój poziom, oraz kwartalny "PAHA—Newletter", redagowany przez franciszkanek, Ellen Kuznicką oraz ks. M. J. Madaję.

Członkowie PAHA rekrutują się głównie ze środowiska akademickiego, z zakonów poświęcających się szkolnictwu, i innych polonijnych instytucji kulturalnych.

Są to w większości przedstawiciele drugiego i trzeciego pokolenia polskiej imigracji zarobkowej, którzy z trudem i podziwu godnym uporem, wywalczają sobie w środowisku amerykańskim miejsce i uznanie; w środowisku, którego nastawienie do polskiej grupy etnicznej jest nie tylko krytyczne, a wręcz nieprzychylnie. Leży przed nimi zadanie — wyzwanie, gdyż, jak dotąd, badania historyczno-socjologiczne nad polską grupą etniczną w Stanach Zjednoczonych, a i gdzie indziej też, są dziedziną zaniedbaną przez naukę polską na obczyźnie, i odstępioną niejako badaczom z Kraju, czy nielicznym zresztą, amerykańskim specjalistom.

Ostatnia, pod koniec grudnia 1983 r. odbyła konwencja PAHA, obradowała w San Francisco, w wieżowcu Hyatt Regency, jednym z najnowocześniejszych hoteli miasta, którego karkołonna architektura wnętrza walczy o lepsze z astronomicznymi cenami za nocleg.

Obrady odbywały się w dniach 28 i 29 grudnia, w czterech sesjach według z góry ustalonego, lecz później nieco zmienionego programu.

Rozpoczęto w środę rano zebraniem, poświęconym debatom nad wewnętrznymi sprawami organizacji. Ogłoszono też wyniki wyborów, odbytych drogą korespondencyjną na jakiś czas przedtem.

Przewodniczącym na kadencję 1984 wybrano profesora Tadeusza Gromadę z Jersey City College, zaś jego trzema zastępcami zostali: Tadeusz Radziłowski, Frank Harasick i Richard Woytak.

Inne urzędy, szczególnie stanowiska sekretarza oraz skarbnika, pozostały nadal w doświadczonych rękach ks. Donalda Belńskiego, kuratora Muzeum Polskiego w Chicago, i profesorki Siostry Marii Fulgenty Piaseckiej z Buffalo.

W godzinach południowych pierwszego dnia obrad odbył się tradycyjny "Presidential Luncheon", gdzie rolę gospodarza pełnił prof. Tadeusz Gromada.

Tegoroczny obiad zgromadził kilku niecodziennych gości. Jednym z nich był ks. dr Tadeusz Szubsda, pierwszy biskup nowo założonej kalifornijskiej diecezji Monterey, innymi: dr Lucjan Dobroszycki z nowojorskiego YIVO, autor podstawowego dzieła dokumentacyjnego pt. "Centralny katalog prasy polskiej konspiracyjnej 1939-1945" oraz prof. Victor Greene, laureat Nagrody Haimana, przyznanej mu za pracę "For God and Country: the Rise of Polish and Luthuanian Ethnic Consciousness in America 1860-1910", a także prof. Rudolf Vecoli, twórca i dyrektor "Ośrodka Badań Historii Imigracji" przy Uniwersytecie Minnesota w St. Paul.

Po obiedzie, stosownie do zwyczaju, ustępujący przewodniczący PAHA, prof. Antoni Kuźniński, wygłosił znakomity odczyt na temat podróży braci, Wacława i Michała Kruszków do San Francisco.

Wyróżnienia za najlepsze prace historyczne, przyznawane corocznie przez PAHA w postaci nagród imienia Oskara Haleckiego, M. Haimana oraz imienia X. Józefa Swastka, przypadły w tym roku profesorom: Siostrze Ellen Kuznickiej, oraz Lawrence Ortonowi za pracę "Polish Detroit and the Kolashinski Affair", nie zostały jednak wręczone laureatom, co zwykle ma miejsce podczas konwencyjnego obiadu, gdyż osoby z "Award Committee" nie mogły przybyć na konwencję do San Francisco.

Popołudniowa sesja pod kierownictwem Angeli Pienkos, poświęcona była tematowi polsko-amerykańskiego fraternalizmu. Głównym prelegentem był profesor Uniwersytetu Wisconsin w Milwaukee, Donald Pienkos, który we wnikliwym i ze swadą wygłoszonym referacie zanalizował działalność i znaczenie historyczne Związku Narodowego Polskiego, podkreślając znaczenie tej organizacji jako katalizatora samopoczucia narodowego polskiej imigracji w Stanach Zjednoczonych.

Tadeusz Radziłowski i Eugeniusz Kusielewicz w obszernych komentarzach, jeden z nich, podkreślił ważność organizacji jako towarzystwa ubezpieczeniowego, drugi krytykował administracyjną politykę organizacji.

Pracowity dzień obrad PAHA zakończył się przyjęciem towarzyskim w "Polish Arts and Culture Foundation", zaorganizowanym przez prezeskę tej instytucji, Wandę Tomczykowską.

W czwartek, 29 grudnia, dobyły się dwie sesje. Pierwsza z nich miała charakter lokalny i specjalistyczny zarazem, a poświęcona była dokumentacji polonijnych kalifornijskich, druga miała charakter międzynarodowej debaty i poświęcona była udziałowi Stanów Zjednoczonych w stabilizacji gospodarczo-politycznej Polski w latach po Pierwszej Wojnie Światowej.

W sesji "Kalifornijskiej", kierowanej przez kuratora wschodnioeuropejskich zbiorów biblioteki Uniwersytetu Stanford, dr. Wojciecha Zalewskiego, brali udział: bibliotekarz Maciej Siekierski, zastępca kustosa słowiańskich zbiorów Instytucji Hoovera, Joe Dwyer, prof. Richard Woytak, bibliotekarka Henrietta Symon (w zastępstwie chorego profesora J. Jacka Przygody) oraz bibliograf Jan Kowalik.

Starannie opracowany referat Macieja Siekierskiego miał za temat polonica biblioteczno-archiwalne w najważniejszych uniwersytetach Bay Area, a więc Kalifornijskiego Uniwersytetu w Berkeley i Uniwersytetu Stanford w Palo Alto.

O zbiorach polskich w Instytucji Hoovera mówili prof. Richard Woytak oraz kustosz Joe Dwyer, nie wyczerpując niestety tematu, co byłoby zresztą zadaniem dość trudnym, zważywszy, że jest to najbogatsze w Stanach Zjednoczonych deponitorium biblioteczno-archiwalne polonice.

Henrietta Symons z Los Angeles omówiła fragmentarycznie polonica znajdujące się w dwu ważniejszych bibliotekach w Los Angeles. Główny mówca sesji, bibliograf Jan Kowalik z San Jose, dał historyczny przegląd polskiego życia organizacyjnego w północnej Kalifornii na przestrzeni 156 lat, omawiając krótko 50 organizacji, jakie w tym czasie istniały, lokując zarazem ich archiwa.

W świetnym wprowadzeniu do sesji, jak i zakończeniu dyskusji, dr Zalewski wskazał na ścisłą współzależność między badaniami historycznymi a dokumentacją archiwalno-biblioteczną, która z wprowadzeniem najnowszych zdobyczy komputerowych ułatwi w niedalekiej przyszłości w znacznym stopniu pracę historyków.

W dyskusji zabrał głos prof. Jerzy Lerski, zwracając się do przedstawicieli Instytucji Hoovera z apelem, aby ta zatrudniła specjalnego kuratora do zbiorów polskich w tej in-

stytucji.

Popołudniowa sesja ostatniego dnia obrad PAHA miała charakter polityczno-historyczny. Była włączona w główny program "American Historical Association" i poświęcona była tematowi "Stany Zjednoczone a stabilizacja Polski w latach 1917-1930".

Przewodniczyła jej profesorka Anna Cienciała z Uniwersytetu Kansas, która też odczytała, w zastępstwie nieobecnej Alicji Carls, pracę tej autorki pt. "Herbert Hoover a odbudowa Polski w latach 1917-1935".

Pokrewną tematycznie była praca drugiego prelegenta, zatytułowana "Charles Dewey jako doradca finansowy dla Polski w latach 1927-1930". Jej autorem był profesor Uniwersytetu Wisconsin z Milwaukee, Neal Pease. Komentatorami byli: Jerzy Lerski, Georg Nash oraz M. B. Biskupski.

Znaczące ożywienie wprowadził do dyskusji prof. Lerski, zarzucając prelegentowi Alicji Carls, pracę tej autorki, istniejących na ten temat publikacji, oraz niewłaściwą, jego zdaniem, interpretację niektórych faktów historycznych, na poparcie których nie podano źródeł.

Podsumowując wrażenie wyniesione z tegorocznej konwencji PAHA, zauważyć trzeba większą niż normalnie liczbę nieobecności członków PAHA, którzy mieli wziąć aktywny udział w obradach. Raziło to szczególnie w przypadku przyznania dorocznych nagród PAHA — wcale nie blagiego ceremoniału, który z przyczyn technicznych nie mógł się odbyć w tym roku.

Najkonsekwentniej przeprowadzoną, i z punktu pragmatycznego widzenia, najwartościowszą, była chyba sesja pod kierunkiem Angeli Pienkos na temat polskiego fraternalizmu w Stanach Zjednoczonych, zbiegająca się zresztą z jubileuszem stulecia powstania Związku Narodowego. Zarówno prezentacja tematu, jak i krytyczna dyskusja, poruszyły sprawy dla polonijnego środowiska zasadnicze, mogą przyczynić się do zmiany istniejącego stanu rzeczy.

Jak zwykle przy okazjach zjazdów wszelkiego rodzaju, formalna część zebrań jest tylko częścią, i to wcale może nie najważniejszą, społecznego faktu. Ważną rolę spełniają tu także osobiste spotkania poza sesjami, wymiana poglądów, odświeżanie starych znajomości, dyskusowanie projektów znajdujących się na warsztacie i staranne wzięwanie wystawy publikacji najpoważniejszych tomów wydawniczych; w tym roku wystawiało w San Francisco 65 firm!

Konwencja omawiana była w miejscowej prasie kalifornijskiej, a także w wydawnictwach etnicznych. Z polskiej strony, redaktor kalifornijski "Voice of America", Andrzej Guzowski, przeprowadził szereg wywiadów, m.in. z kuratorem Wojciechem Zalewskim, prof. Anną Cienciałą oraz Janem Kowalikiem.

Albany
WOMEN'S MEDICAL CENTER

**SPECJALISTYCZNA
OPIEKA ZDROWOTNA
DLA KOBIEC
ORAZ ZABIEGI
GINEKOLOGICZNE**

- Badania Krwi i Moczku Na Ciężę
- Porady Ciężowe
- Lokalne Znieczulenie i Narkoza
- Zabiegi Ginekologiczne

Koszty Zabiegów i Badań
Pokrywane Przez Ubezpieczenia
DZWONIĄC W JEZYKU POLSKIM
PYTAĆ O P. HALINĘ

725-0200
5086 N. ELSTON
Od Wtorku do Soboty:
8 Rano-4 Po Pol.

POŚWIĄTECZNA WYPRZEDAŻ
CRAGIN DEPARTMENT STORE
5018-22 W. ARMITAGE AVE. ★ ISTNIEJE PONAD 50 LAT
Godziny: Poniedz. Czwart. 9:30-8:30, Wtorek, Środa, Sobota 9:30-5:30,
Piątek 9:30-6:00 • Niedziela — Zamknięte

Wiele innych artykułów po okazjnie niskich cenach, które nie są ogłaszane

<p style="text-align: center;">DAMSKIE CIEPŁE SZLAFROKI I PODOMKI Pikowane, Nylon i Czesany Polyester 20% ZNIŻKI Na Całym Zapasie</p>	<p style="text-align: center;">Uprzążająca Wyprzedaż MĘSKIE SWETRY Dobra Welna "Bulky" Style Najnowsze Fasony Oszczędźcie 30% do 40% Teraz \$19.99 i Wyżej</p>
<p style="text-align: center;">Powtarzamy Wyprzedaż Na Ogólne Zadanie POSZY NA KÓLDRY Z dobrego perkalu. Ładne desenie. Cena Reg. Na Wyprzedaż Rozmiar "TWIN" \$13.99 \$10.99 Rozmiar "FULL" \$17.99 \$14.99</p>	<p style="text-align: center;">Froterowe, Kapielowe RĘCZNIKI Duże Rozmiary, Jednokolorowe Fantazyjne Wzory Zwyc. \$3.99 Teraz 2 Za \$5.00 \$2.66 Sztuka Dobry Gatunek, Duży Wybór</p>

Henryk Janikowski (Cracovia) był nie tyle nieuchwytnym cieniem dla obrońców Legii (W-wa), ile wybournym snajperem, który uwalniał się spod opieki najpierw Zaleźnego, i nawet przychodzącego mu w sukurs Kaczmarek, później Sikorskiego. Gracz Cracovii popisał się "hat-trickiem" w wygranym meczu 3:1.
(Foto — R. Kubiczek-Tempo)

Tajwan Tematem Rozmów US-Chiny

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej)

jest zainteresowany w 3-stronnym spotkaniu, tzn. bez uwzględnienia Chin, co zaproponowała Korea Północna. Wystąpienie z propozycją zorganizowania wspólnej konferencji z udziałem Korei Południowej oraz USA było pierwszym tego rodzaju wystąpieniem ze strony rządu komunistycznej Korei. Kraj ten od dawna występował z propozycją ponownego zjednoczenia obu państw koreańskich, ale propozycja uwzględnienia w rozmowach Korei Południowej jest sprawą bezprecedensową.

Premier Zhao Ziyang jest najwyższym rangą przedstawicielem Chin, który złożył wizytę w USA. Inny przedstawiciel rządu Chin, określany jako osoba o bardzo dużych wpływach, wicepremier Deng Xiaoping złożył wizytę w USA w 1979 r. Bardzo ważnym stwierdzeniem w czasie rozmów obu przedstawicieli rządów było wyrażenie gotowości do rozszerzenia współpracy w dziedzinie wymiany handlowej, inwestycji ekonomicznych oraz technologii.

W czasie swojej wizyty w USA

Kontrowersje Wokół Pomocy Dla Salwadoru

Washington (UPI) — Rzecznik Białego Domu Larry Speakes oświadczył w poniedziałek, że prezydent Reagan prawdopodobnie sprzeciwi się uzależnieniu przyszłej pomocy USA dla Salwadoru od przestrzegania przez ten kraj praw humanitarnych. Prezydent już w przeszłości był wrogiem takiego potraktowania sprawy. Zeszłej jesieni postawił np. zdecydowane weto w stosunku do ustawy, która zobowiązywałaby go do informowania Kongresu o postępie w sprawie przestrzegania praw humanitarnych w Salwadorze, co miało być warunkiem utrzymania pomocy dla tego kraju.

W związku ze sprawą pomocy dla Salwadoru oczekuje się, że jednym z zaleceń specjalnej komisji badającej sytuację w Ameryce Środkowej, której przewodniczy Henry Kissinger, były sekretarz stanu, będzie właśnie uzależnienie dalszej pomocy dla Salwadoru od przestrzegania przez ten kraj praw humanitarnych.

Poniedziałkowa wypowiedź rzecznika Białego Domu wywołała falę protestów w oficjalnych i prywatnych kołach w kraju. Protesty są tym silniejsze, że oświadczenie Larry Speakesa wyprzedziło znacznie raport, jaki przygotowała komisja Kissingera na temat m.in. sytuacji w Salwadorze. Raport ten oczekiwany od wielu miesięcy ma zostać przedstawiony Prezydentowi dziś.

Aby załagodzić falę ogólnego niezadowolonia ze zbyt wczesnego oświadczenia w sprawie stanowiska prez. Reagana, dotyczącego pomocy dla Salwadoru, Speakes starał się zapewnić opinię publiczną, że Prezydent weźmie pod uwagę zalecenia raportu komisji Henry Kissingera. Doradca ta komisja została powołana przez Reagana w zeszłym roku. Jej przewodniczącym jest, podobnie jak prez. Reagan, przeciwny uzależnieniu pomocy dla rządu Salwadoru od przestrzegania przez niego praw humanitarnych. Udzielana pomoc bowiem służy nie tylko zwalczaniu prawicowego skrzydła "brygad śmierci", ale także przeprowadzeniu ekonomicznych, socjalnych i politycznych reform.

Mimo że oficjalny raport komisji pod kierownictwem Kissingera nie został jeszcze opublikowany, zdołał on już uzyskać poparcie republikańskich senatorów w sprawie przyznania pomocy dla Ameryki Środkowej. Senatorowie demokratyczni nie są jeszcze zdecydowani w tej sprawie.

premier Chin ma przeprowadzić m.in. rozmowy dotyczące współpracy między obu krajami w dziedzinie nuklearnej.

Chiny wiążą wielkie nadzieje ze współpracą na tym polu, że Stanami Zjednoczonymi. Bardzo ważną dla nich sprawą są dostawy sprzętu nuklearnego oraz materiałów. Aby dostawy sprzętu były możliwe, niezbędne jest jednak podpisanie porozumienia między obu państwami. Wymaga tego specjalne prawo obowiązujące USA. Bez takiej umowy wysyłka amerykańskich reaktorów oraz innego sprzętu będzie niemożliwa.

Przedstawiciele rządu USA mają nadzieję, że obecna wizyta chińskiego premiera przyczyni się znacznie do podpisania takiego porozumienia, chociaż nie oznacza to, że układ taki będzie ratyfikowany. Istnieje obawa, że rozmowy na temat przyszłego porozumienia mogą potrwać jeszcze dłużej. W każdym razie jest nadzieja, że do czasu zapowiedzianej wizyty prez. Reagana w Chinach, przewidzianej na kwiecień tego roku, porozumienie w sprawie pokojowej współpracy nuklearnej między USA i Chinami zostanie podpisane.

Propozycja rozmów dotyczących współpracy w dziedzinie nuklearnej, między obu państwami, wysunięta została w czasie wizyty w Chinach, w lutym zeszłego roku, przez amerykańskiego sekretarza stanu George'a Shultza. Po tej wizycie, od lipca przedstawiciele obu krajów wzięli udział w trzech rundach rozmów, które stopniowo wypracowują drogę do wspólnego porozumienia. Ogólnie rzecz biorąc, celem obecnego etapu dyskusji obu rządów jest przede wszystkim ustalenie, czy mają one podobne zapatrywania co do pokojowego zastosowania i wykorzystania sprzętu i materiałów nuklearnych.

Oprócz rozmów na powyższe tematy, przedmiotem dyskusji ma być sprawa umowy inwestycyjnej oraz podatkowej, która stworzyłaby korzystniejsze warunki działania dla amerykańskich inwestorów oraz businessmanów, zainteresowanych Chinami.

Poszukiwania Zaginionej Załogi Helikoptera

Miami (UPI) — Oficerowie prowadzą akcję ratunkową z ramienia Straży Nadbrzeża twierdzą, że 5 osób załogi helikoptera, przeznaczonego do zwalczania przemytu narkotyków z Bahamów do Stanów Zjednoczonych, zaopatrzone były w pasy ratunkowe, chroniące przed zatonięciem. Dlatego też istnieje możliwość, że zaginiony śmigłowiec opadł na powierzchnię wody, a 5 osób jego załogi pozostaje nadal przy życiu.

Jednostki morskie Starzy Nadbrzeża, marynarki wojennej oraz lotnictwa przeszukiwały w ciągu wtorku rejon morza obejmujący 1,500 mil kwadratowych. Na razie nie natrafiono na najmniejszy ślad po zaginionych. Helikopter zaginął w poniedziałek wieczorem, w odległości 10 mil na północ od stolicy Wysp Bahamskich — Nassau.

Cztery inne osoby znajdujące się na pokładzie helikoptera zostały w międzyczasie wyratowane.

Zmarł Biskup Wincenty Urban

We Wrocławiu zmarł w wieku 72 lat ks. biskup Wincenty Urban, wikariusz generalny Kurii Arcybiskupiej Wrocławskiej. Był on profesorem zwyczajnym, autorem kilkuset prac naukowych z dziedziny teologii i historii, a także zasłużonym badaczem polskości ziem zachodnich i współorganizatorem budownictwa sakralnego na Dolnym Śląsku.

BEJRUT.— Przedstawiciel szyickich ugrupowań "Amal" ("Nadzieja"), sfotografowany w Bejrucie, w pobliżu pozycji, zajmowanych przez wojska francuskie. (UPI)

USA Nie Mogą Opuścić Libanu

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej)

Bejrut (UPI) — Tymczasem w Libanie doszło dziś do ostrej wymiany ognia pomiędzy ugrupowaniami muzułmańskimi a wojskami prezydenta Gemayela. Jak podkreślają obserwatorzy "walki toczyły się w Bejrucie na wszystkich frontach," w tym również na południowych przedmieściach, w pobliżu miejsca stacjonowania żołnierzy amerykańskich.

Reagan: Nie Ma Powodu, Aby Amerykanie Głodowali

Washington (UPI) — Prez. Reagan, oświadczył, że zajmie się zlikwidowaniem zjawiska głodu w Ameryce, powiedział, że nie istnieje żadne wytłumaczenie na to, aby Amerykanie głodowali. Prezydent przypomniał, że Stany Zjed. posiadają ogromne bogactwa naturalne.

W dniu wczorajszym przedłożył prez. Reaganowi raport złożony z 13 członków komisja, która mianowana została celem przeprowadzenia badań nad zjawiskiem istnienia głodu w Stanach Zjed. Raport wykazał, że wielu Amerykanów głoduje i zaleciła wydatkowanie dodatkowej sumy 500 mln dolarów na dożywianie głodujących. Komisja wezwała również do połączenia istniejących już programów mających na celu walkę z głodem. Na programy te wydaje się obecnie 16 mld dolarów.

Prezydent po zapoznaniu się z raportem komisji, nie skomentował na razie jej wniosków i zaleceń. Rzecznik Białego Domu Larry Speakes powiedział, że Prezydent nie zapoznał się na razie dokładnie z treścią złożonego raportu. Ponadto — Prezydent zamierza zwrócić się również o radę do sektora prywatnego przemysłu oraz Departamentów Rolnictwa oraz Zdrowia i Usług Społecznych.

Reagna podkreślił raz jeszcze, że Pan Bóg obdarzył szczerze ziemią amerykańską, która obfituje w bogate plony. Dlatego też — jak stwierdził Prezydent — nie ma najmniejszego powodu, aby Amerykanie głodowali.

Pierwsza w Tym Roku Burza Śnieżna Na Wschodzie

(UPI) — Nad wschodnie stany nadciągnęła w dniu dzisiejszym pierwsza w br. wielka burza śnieżna. W niektórych rejonach spadło ponad 12 cali śniegu. Międzynarodowe lotnisko w Bostonie zostanie przypuszczalnie zamknięte aż do odwołania.

W południowym rejonie Maine notowane są opady śniegu dochodzące do wys. 10 cali. W Baltimore spadło 5 cali śniegu. Silne opady notowane są na całym wybrzeżu atlantyckim Nowej Anglii.

Opady śniegu dają się również we znaki na południu. Gubernator stanu Mississippi Bill Allain zmuszony był odwołać zapowiedzianą na wtorek ceremonię inauguracyjną, która miała odbyć się na dworze.

Po raz pierwszy od pamiętnych dni grudniowych, w rejonie krainy Wielkich Jezior notowane są silne mrozy. Temperatura opadła tu poniżej zera.

ry amerykańskich.

"Marines" nie brali jednak bezpośredniego udziału w starciach, jak również nie byli narażeni na ataki na ich własne pozycje. Jak dotąd z rejonu miasta nie nadeszły żadne doniesienia o stratach w ludziach.

Do nowych walk doszło tam parę godzin po załamaniu się rozmów nad planem pokojowym dla miasta. Zasadniczy wpływ miało na to zdecydowanie krytyczna postawa przywódcy muzułmańskiej sekty druzów, Walida Jumblatta, który najwyraźniej reprezentował opinię rządu syryjskiego.

Jumblatt zgodził się z koniecznością poszukiwania politycznych rozwiązań dla konfliktu libańskiego, podkreślając jednak, że osiągnięte porozumienie "musiałoby podtrzymać arabską tożsamość Libanu."

Jumblatt wezwał zatem do unieważnienia libańsko-izraelskiego porozumienia pokojowego z 17 maja zeszłego roku oraz do przeprowadzenia reformy libańskich sił zbrojnych, które są jego zdaniem całkowicie kontrolowane przez prawoskrzydłową falangę chrześcijańską.

Minister spraw zagranicznych Arabii Saudyjskiej, Saud al Faisal oświadczył, że kolejna sesja negocjacji odbędzie się w najbliższy poniedziałek, 16 stycznia.

Odroczenie Rozprawy Niemieckiej Terrorystki

Bonn (UPI) — Władze Niemiec Zachodnich postanowiły odroczyć rozprawę kobiety uważanej za współniczkę osławionego terrorysty "Carlosa Szakala", który zagroził — w wypadku przeprowadzenia rozprawy sądowej kobiety — zgładzenie ministra spraw wewnętrznych.

Rzecznik ministerstwa sprawiedliwości zaprzeczył twierdzeniom, jakoby władze ugięły się przed pogrózkami Carlosa (jest to przydomek urodzonego w Wenezueli osławionego terrorysty międzynarodowego Ilyitcha Ramireza-Sancheza. Od przeszło lat 10 jest on czynny w różnych akcjach terrorystycznych realizowanych przez ekstremistów palestyńskich, włoskie "Czerwone Brygady" oraz inne ugrupowania.

Rozprawa 32-letniej Gabrieli Kroecher-Tiedemann, wyznaczona była na dzień 24 stycznia.

Jest ona oskarżona o zastrzelenie irackiego urzędnika bezpieczeństwa oraz austriackiego policjanta — w czasie ataku przeprowadzonego na posiedzeniu ministrów OPEC we Wiedniu w r. 1975.

Wzrost Kursu Dolaru

London (UPI) — Kurs dolara wzrósł dziś w stosunku do większości walut zachodnioeuropejskich (2.8415 DM, 2.2595 SF, 8.6540 FF oraz \$1.40 za 1 ft. szt.).

Cena złota spadła w Londynie do \$368.750 za uncję.

Pamiętaj, że wobec zmuszenia narodu polskiego do milczenia, "Dz. Związkowy" jest jego wolnym głosem.

Szpiegostwo Komunistyczne w Stanach Zjednoczonych

Radnor, Pa. (UPI) — Były oficer wywiadu marynarki wojennej USA, ekspert od spraw działalności KGB, powiedział w wywiadzie dla najnowszego wydania "TV Guide", że Sowietci oraz ich wspólnicy, czyli pozostałe kraje komunistyczne, są w stanie wysłać na ulice Washingtonu oraz Nowego Yorku w ciągu jednego tylko dnia taką liczbę swoich szpiegów, że FBI nie będzie w stanie ich zliczyć.

Stwierdził on dalej, że w tych dwóch miastach USA nie tylko, że może ich tyłu być, ale w rzeczy samej tyłu ich już jest.

Wymieniony wyżej ekspert od spraw wywiadu komunistycznego, uważa, że FBI dobrze wywiązuje się ze swoich zadań, oraz, że robi wszystko, na co pozwalają mu istniejące w USA przepisy, które często sprawiają, że lepsza ochrona pewnych tajemnic, państwowych czy wojskowych, jest po prostu niemożliwa.

FBI nie jest w stanie zagwarantować bezpieczeństwa niektórych tajemnic, ponieważ Amerykanie sami zezwalają bardzo często na instalowanie na terenie kraju szpiegów, działających dla rządów, które są zdecydowanie wrogię Stanom Zjednoczonym.

Na dowód tego, "TV Guide" przytacza wypowiedź byłego majora KGB, Stanisława Lewczenko, który uciekł na zachód w 1979 r., że KGB ma ok. 250,000 swoich pracowników, rozsiadanych po całym świecie, w porównaniu z 8,000 pracującymi dla FBI.

Zastępca dyrektora FBI, odpowiedzialnego za oddział anty-wywiadowczy, uważa, że Sowiety oraz inne kraje komunistyczne, posiadają ok. 3,000 swoich ludzi w samych tylko Stanach Zjednoczonych, z czego 35% jest szpiegami.

W związku z rosnącą liczbą osób zamieszanych w działalność szpiegowską, FBI zmuszone jest do unowocześnienia swoich metod działania, co oznacza przede wszystkim postawienie na nowoczesną technikę i technologię.

Tylko Jedna Trzecia Ludzi Na Świecie Jest Wolna

Nowy York (UPI) — Przeprowadzone w skali światowej badania wykazały, że jedynie jedna trzecia ogólnej liczby mieszkańców globu jest naprawdę wolna. Badania dotyczą sytuacji, jaka istniała w 1983 r. Badania wykazały jednocześnie, że na przestrzeni ubiegłego roku ludność kilku krajów utraciła swą wolność.

Badania przeprowadzone zostały przez prywatną organizację pn. Freedom House. Objęły one 166 państw oraz 54 terytoria. Wykazano, iż jedynie 36 proc. (1.67 bil. ludzi) ludności zamieszkującej kulę ziemską, jest naprawdę wolna.

Raport stwierdza dalej, że 1.075 bil. ludzi, tj. 23 proc. jest "częściowo wolna"; natomiast 1.917 bil. ludzi na terenie 58 państw (41 proc.) — "nie jest wolna".

Badania wykazały, że zanotowano dalsze ograniczenie swobód w takich krajach, jak: Honduras, Malta i Sri Lanka. Państwa te przesunięte zostały z kategorii "wolnych" do "częściowo wolnych".

Zanik wolności notowany jest także w Bangladeszu, Grenadzie, Gujanie, na Filipinach, w Syrii i Zaire.

W przeciwieństwie do tych państw zanotowano pewne zdobycze w zakresie wolności w takich państwach, jak: Polska, Jugosławia i Pld. Afryka. Pomimo tego, że system rządów w tych krajach nie uległ zmianom, państwa te przesunięte z kategorii "pozbawionych wolności" — "do częściowo wolnych".

NOWY KALENDARZ

Zwyczajem lat ubiegłych — wyszedł już z druku nowy KALENDARZ ZWIĄZKOWY NA ROK 1984. Wydawnictwo to z każdym rokiem ulepsza swoją treść, dostosowując ją do bieżących potrzeb członków ZNP i całej Polonii w świecie.

Kalendarz Związkowy na rok 1984 posiada bogatą treść informacyjną i powieściową, przepiękną zdrowym humorem i ozdobioną licznymi ilustracjami. Posiada on szczególnie ważne informacje dla osób starających się o obywatelstwo amerykańskie.

Kalendarz Związkowy w cenie \$6.75 z przesyłką można zamawiać w Administracji Dziennika Związkowego. Zamówienia wraz z należnością w czekach lub money orderach należy kierować do:

DZIENNIK ZWIĄZKOWY

6100 N. CICERO AVE.

Chicago, IL 60646

NA C.O.D. NIE WYSYŁAMY

Premier Danii Zabiega o Poparcie Opozycji

Kopenhaga (UPI) — Po tym, jak w wyniku przeprowadzonych wyborów, koalicja konserwatywna doszła z powrotem do władzy, stojący na jej czele premier Danii, Poul Shulter, ma nadzieję, że uda mu się uzyskać poparcie przywódców opozycji.

Pomimo powrotu do władzy premier Shulter pozbawiony jest obecnie większości w parlamencie.

We wtorkowych wyborach koalicja Shultera uzyskała o 11 więcej miejsc w parlamencie. Obecnie dysponuje ona 76 fotelami. Brakuje jej nadal jednakże 14 miejsc do uzyskania większości (90 miejsc), w parlamencie, w którym zasiada 176 posłów.

Invest in This!

7354

by Alice Brooks

Ease into this dashing vest that smartly tops separates. Crunchy popcorn stitches accent 3-color stripes in this cozy, casual vest. Crochet it of baby yarn or fingering yarn. You'll love the way it looks, feels. Pattern 7354. Sizes 10-16 incl. \$2.75 for each pattern. Add 50¢ each pattern for postage and handling. Send to:

Alice Brooks

Needlecraft Dept. 263

Polish Daily Zgoda

Box 163, Old Chelsea Sta.,

New York, NY 10113. Print

Name, Address, Zip, Pattern

Number.

YOUR NEXT CRAFT is in our NEW

1984 NEEDLECRAFT CATALOG

Over 170 varied designs, 3 free

patterns. Send \$2.00.

ALL CRAFT BOOKS. \$2.50 each

Each Book and Catalog—add 50¢

each for postage and handling.

135-Dolls & Clothes On Parade

134-14 Quick Machine Quilts

133-Fashion Home Quilting

132-Quilt Originals

131-Add a Block Quilts

129-Quick 'n' Easy Transfers

128-Envelope Patchwork Quilts

126-Thrifty Crafty Flowers

125-Petal Quilts

121-Pillow Show-Offs

118-Crochet with Squares

117-Easy Art of Needlepoint

114-Complete Afghans

112-Prize Afghans

111-Easy Art of Hairpin Crochet

109-Sew+Knit (Basic tissue incl)

107-Instant Sewing

106-Instant Fashion

104-Instant Money

103-15 Quilts for Today

Z Bocznaj Trybuny Sportowej
Pisze Zygmunt P. Bobin

Z KLUBU SPORTOWEGO "EAGLES"—BIAŁE ORLY
Bardzo udanie rozpoczęły sezon halowy młodzieżowe drużyny "Eagles". Drużyna najmłodsza, startująca w lidze do lat 12-tu pewnie wygrała z zespołem niemieckim "Real FC" 3:0. Podkreślić należy, że w drużynie polskiej występują przeważnie 8-mio, 9-cio i 10-cio latkowie, a mimo to nie ulegli się młodzi piłkarze Eagles rośniejszym przeciwnikom.

Przewadze fizycznej przeciwników przeciwstawili lepszą technikę, szybkość, opanowanie piłki a także realizowanie planu taktycznego ułożonego przez kier. W. Kuczaję. Z przyjemnością ogląda się maluchów, ganiących za piłką a prezentujących już spore umiejętności piłkarskie.

Również drużyna do lat 14-tu zanotowała na swym koncie zwycięstwo. Po meczu stojącym na bardzo dobrym poziomie, szybkim, obfitującym w dramatyczne spięcia pokonała Real FC 1:0, po pięknie zdobytej bramce przez Pawła Strycharza.

W ub. sezonie "Eagles" wygrał b. łatwo z tą drużyną, ale tym razem zwycięstwo przyszło dopiero po b. zajętej walce i na dobrą sprawę spotkanie mogłoby się zakończyć innym rezultatem. To był na prawdę bardzo dobry mecz i przypadek do gustu publiczności.

Nie popisali się tylko "starsi panowie". Przegrali z "Adria" 4:9. Old Boys "Eagles" grają dopiero pierwszy sezon w hali krytej i tym częściej można tłumaczyć porażkę — pisze Janusz Cizek. Poza tym drużyna razita brakiem zgrania, grała chaotycznie, a także poszczególne linie nie współpracowały ze sobą. Obrona prawie nie istniała, tak że bardzo często widzieliśmy 3 przeciwników na jednego obrońcę polskiego albo dwu napastników na bramkarza, który i tak nie miał dobrego dnia. Jedynym pocieszającym momentem jest to, że drużyna posiada około dwudziestu zawodników, którym nie brakuje ani ambicji ani zapалу do gry i ma się wrażenie, że już w następnych spotkaniach zaprezentuje się dużo lepiej.

Mecze drużyn Oldboys odbywają się w hali Arlington Hts. Mecze drużyn młodzieżowych, a także pierwszej drużyny rozgrywane są w hali "Odeum" w Villa Park. Po bliższe informacje a także terminy meczów prosimy dzwonić do klubu sportowego "Eales" na tel. 252-9551, lub wstąpić do własnego pięknego i przebudowanego klubu pod adresem 3519 W. Fullerton Ave. w Chicago.

KALENDARZYK WISŁY

W piątek, 13 stycznia — tuniej halowy w Odeum, Villa Park — drużyny "Over-30". Wisła — "October 9" o godz. 8-jej wiecz.

Sobota, 14 stycznia — juniorzy Wisła — Maroons w Soccer City, Highland Park, o godz. 5-jej po południu.

Niedziela, 15 stycznia — seniorzy Wisła — United Serbs w Soccer City, Highland Park, o godz. 2-jej po południu.

Sobota, 28 stycznia — zabawa Wisły w Royal Inn.

Informacje w sprawie treningów i zgłoszeń do drużyn w klubie Wisła, 4411 W. Fullerton Ave., tel. 384-9324.

RHEIM-MAIN, NIEMCY ZACHODNIE. — Porucznik Robert Goodman powracający z niewoli syryjskiej, w drodze do Stanów Zjednoczonych, 4 stycznia br. (UPI)

POLSKIE PROGRAMY RADIOWE W CHICAGO W KOLEJNOŚCI NADAWANIA

ROBERT LEWANDOWSKI
Stacja WSBG 1240 KC
Codziennie 7-8:30 Rano
2-3 Po Pol. w Niedziele
Robert Lewandowski, Właściciel

GODZINA SŁONECZNA LIDII PUGIŃSKIEJ
Stacja WEDC
7 Dni w Tygodniu
8:30-9:30 Rano

WCEV GŁOS POLONII 1450 AM
MIGALA COMMUNICATIONS CORP.
Od poniedziałku do Piątku Włącznie
4:30 do 6:00 Wieczorem
Sobota 4:05 do 6:00 Wieczorem
Kierownicy i Anonserzy Audycji
JÓZEF, SŁAWA I JERZY MIGALA

"POLSKA W MUZYCE PIEŚNI I SŁOWIE"
Stacja WOPA
W Poniedziałek 7-8 Wiecz.
Od Wtorku do Czwartku Włącznie
7:30-8 Wiecz.
ADAM GRZEGORZEWSKI
Kierownik i Zarządca

Radkowy Program
APOSTOLSTWA MODLITWY
POLSKICH OJCÓW JEZUITÓW
W Chicago
Środa: 9:30 do 10 Wieczór
Stacja WOPA 1490 AM

Niedziela: 7 do 8:30 Rano
Stacja WCEV 1450 AM
Program niedzielny rozpoczynamy
MSZĄ ŚW. nadawaną bezpośrednio
z naszej kaplicy Najśw. Serca Jezusa
w Chicago Ojcowie Jezuici
Tel. 588-7476

GODZINA RÓŻAŃCOWA
OJCA JUSTYNA
WOPA 1490 KC

Sobota 7:30 Rano
Niedziela 7:30 Wiecz.
O. Kornelian Dende OFMC, Dyrektor

"UNCLE" HENRY CUKIERKA
SKOCZNA POLSKA MUZYKA
Sobota 8-9 Rano i 1-2 Po Pol.
WTAQ 1300 KC
Niedziela 8-9 Rano i 2-3 Po Pol.

CHET GULIŃSKI SHOW
NIEDZIELA
9-10 Rano WYLO 540 KC
10 Rano do 1 Ppl. WOPA 1490 KC
SOBOTA
2-3 Ppl. WTAQ 1300 KC
4-5 Ppl. WTAQ 1300 KC
Chet Guliński, Dyr. Programów

THE PIEROGI KING
RADIO POLKA SHOWS
WOPA 1490 KC
Sobota 1 do 2 Po Pol.
WTAQ 1300 KC
Sobota 3 do 4 Po Pol.
WONX 1590 KC
Niedziela 8 do 9 Rano

"KŁOPOTY SIEKIERKÓW"
Stacja WOPA 1490 KC
W Każdy Wtorek, Środe,
Czwartek i Piątek 7-7:30 Wiecz.
Kierownik
BRONISŁAW ZIELIŃSKI
Anonser
JÓZEF ZIELIŃSKI

Dobry Rok Cukrowniczy

Mrozy w Polsce nie przysparzają ponoć większych trudności przemysłowi cukrowniczemu. Owszem zdąży się, że gdzieś tam coś przymarzną, w innym miejscu pięknie rura, są to jednak o tej porze roku wydarzenia banalne.

Kampania cukrownicza powoli zbliża się do końca. Krajanie buraków zakończyła już cukrownia w Łagiewnikach, inne cukrownie dolnośląskie zakończą pracę jeszcze przed świętami. Do tej pory przerobiono 12.867.000 ton buraków (skupiono 16.352.000 ton).

Dzienna produkcja cukru przekracza 17.000 ton. Do 13 grudnia wyprodukowano 1.576.000 ton cukru.

Pomoc Domowa

KOBIETA
DO LEKKIEJ PRACY DOMOWEJ I OPIEKI NAD DZIEĆMI (10, 6, 5, 2 lata)
Trójka uczęszcza do szkoły. 5 dni od 8 rano do 4 po poł. Z zamieszkaniem lub dochodząca \$100.
63-cia — St. Louis.
Tel. 471-2312, 436-7274 — w jez. ang.

POTRZEBNA mówiąca po polsku kobieta do opieki nad starszym małżeństwem. Wolimy z zamieszkaniem. 474-8145.

MATURE WOMAN NEEDED

To babysit in my Des Plaines home for 3 children, 2 school aged. Full time, variable days. Ref's requested, English speaking preferred.
Call 296-3464

HOUSEKEEPER/NANNY

live-in, for 5 yr. old boy, my Roselle home. Refs, req. Must drv. and have car. Call Gloria at:
830-9600 • 893-2899
Must speak English.

GOSPODYNIA DOMOWA I TOWARZYSZKA

Do starszej kobiety z zamieszkaniem. Blisko Cicero-87-iej. Musi mówić po angielsku lub niemiecku. Dzwonić od 11 rano-3 ppl.
Tel. 582-7889
W J. Angielskim

GOSPODYNIA Z ZAMIESZKANIEM

Pełny etat. Opieka nad starszym panem. Południowy zachód miasta. 735-9249 dzwonić w języku angielskim.

POMOC DOMOWA Z ZAMIESZKANIEM W KENILWORTH

Od poniedziałku do piątku, \$125 tygodniowo. Lekka praca domowa i opieka nad 5-cio letnią dziewczynką. Język angielski trochę wymagany. Proszę dzwonić w języku angielskim w ciągu dnia i pytać o Mr. Toriani.
787-8500

HOUSEKEEPER, live-in, western suburbs home. Tuesday and Wednesday off. Own room and bath. Some English or German necessary. 848-9440

GOSPODYNIA Z ZAMIESZKANIEM W RIVER FOREST

\$150 tygodniowo plus wydatki. Musi mówić po angielsku.
Dzwonić 453-2857 lub 452-4750

Praca Żeńska

OFFICE HELP WANTED CLERK.
Must speak English, have references and experience. Apply in person.
1256 N. Milwaukee

DENTAL RECEPTIONIST EXPERIENCED
Full time for very busy office. Fluent English and Polish. Dental computer experience. Send Resume:
P.O. Box 901
Park Ridge, IL 60068

Praca Żeńska

POMOCE pielęgniarskie do pracy do prywatnych domów. Wymagana częściowa znajomość jez. ang. — Tel.: 725-7881.

MEDICAL ASSISTANT
For gynecologist's office. Saturdays. English and Polish necessary.
CALL 772-7748

Praca

PRODUCTION
We are looking for quality conscious production line packers for 1st and 2nd shift. Starting pay \$4.30 per hour + medical insurance benefits.
Apply in Person
Between 10 A.M. and 2 P.M.
501 Waverly Ct. • Deerfield, IL

Potrzebni Pracownicy
Do Prac janitorskich na pełny lub część etatu. Do: Arlington Heights, Elk Grove Village, Oak Brook, Northbrook, Downers Grove, południowe okolice Chicago.
Tel. 833-6775 od 4-5 Ppl.

ASSISTANT MANAGER
No experience necessary. Will train. Excellent pay & benefits.
Miss Krystopa
449-1920

EXPERIENCED MACHINE MECHANIC
For punch presses and fabricating equipment. Preferred some management experience. English speaking. North-West suburbs.
537-0777

ZATRUDNIĘ OSOBE z doświadczeniem do prowadzenia sklepu
Umiejętność języka angielskiego niezbędna.
463-5583

ACTORS & MODELS NEEDED
Men, Women, Teens & Kids
AGENCIES & SCHOOLS
Accepting applications now!
Call today for info.
888-4355 Ext. M1764

HELP WANTED
Light assembly and light press operators in scale assembly operation. Must be U.S. citizen or pass immigration qualifications. Applications taken on Wednesday and Friday between 1 p.m.-3 p.m. apply in person.
BORG-ERICKSON CORP.
1133 N. Kilbourn

POTRZEBNI SPRZEDAWCY MEZCZYZNI I KOBIETY
Na pełny i pół etatu. Przyuczymy. Możliwość rocznego zarobku od \$10,000 do \$25,000.
Proszę dzwonić do biura od 12-3 ppl.
Tel. 761-8101

NAPRAWIANIE MASZYN

Musi mieć doświadczenie na maszynach pneumatycznych i hydraulicznych. Zdolny do naprawy podstawowych maszyn do ciecía metalu. Bardzo dobra zapłata i świadczenia. Musi mówić nieco po angielsku.
Po Umówienie Dzwonić
326-6595

Praca Męska

POTRZEBNY WYKWALIFIKOWANY TOKARZ
Z praktyką przy robotach jednostkowych. — Mówimy po polsku.
585-5806

POTRZEBNI frezery z minimum 10 letnim doświadczeniem. Zgłaszać się osobiście: ERA Industries, 10103 W. Pacific Ave., Franklin Park.

MAINTENANCE MECHANIC

Growth Oriented Metal Stamping Division has an Immediate Opening in their Maintenance Department for a highly diversified individual with Mechanical and Electrical Skills. Need to Install, Repair and Troubleshoot a Variety of Metal Stamping Punch Presses. Responsibilities include General Maintenance, Repair of Various Industrial Machines. Minimum 4-5 Years Hands-on Working Experience and Knowledge of Punch Press Repair Required. We offer a Competitive Salary and Company Paid Benefits. For consideration, please call the Personnel Department.
298-7676
NATIONAL LAMINATION CO.
555 Santa Rosa Dr.
Des Plaines, IL 60018 E.O.E.

Praca Męska

EXPERIENCED TRUCK MECHANIC
with 5 years experience.
344-6789 from 8-5 p.m. ask for Stanley
282-6488 evenings

Operator On Men's Neckware
Must Have Experience.
Tel. 341-9534

POTRZEBNY KIEROWCA
z południa Chicago do rozwożenia pań do sprzątania naszym vanem.
Praca na dzień.
Angielski konieczny
246-7610

Wood Furniture Lacquer Paint Sprayer
5 years experience, English helpful.
2545 W. Polk
Tel. 226-5500. Ask for Rich.

PRECISION DRILL PRESS
Set-Up Man required with 3 to 5 years set-up experience for multiple spindle and radio drills. Must be able to make lay-outs and have own tools. Top wages, overtime. Company paid medical plan including Eye, Dental and Prescriptions. Contact Personnel department.
BINKS MANUFACTURING CO.
9201 West Belmont
Franklin Park, IL 60131
(312) 671-3000
Equal Opportunity Employer

SPRING MAKERS
Full or part time. Company merger has created openings for set-up man and automatic torsion grinding and finishing department. Days and nights. Liberal company benefits including group medical insurance. Vacation and profit sharing. Wages commensurate with your ability. Call Al Jabłoński or apply in person:
MOHAWK SPRING CORP.
1601 Rohlwing Rd. • Tel. 879-8900
Rolling Meadows

AUTOMATIC SCHREW MACHINE OPERATORS
For Nights
Major Chicago area company wants experienced machinist who is able to set-up and operate single spindle Brown & Sharpe automatics. Must have own tools, and 3-5 years previous experience. Top wages, overtime, company paid medical plan including Eye, Dental, and Prescriptions. Contact Personnel Dept.

BINKS MANUFACTURING CO.
9201 W. Belmont
Franklin Park, IL 60131
(312) 671-3000
Equal Opportunity Employer

PRECISION DRILL PRESS OPERATORS—Nights
Major Chicago Area Company wants Drill Press Operators who must be able to lay-out, set-up and operate multiple spindle and radio drills. Must have 3 to 5 years set-up experience and their own tools. Top wages, overtime, company paid medical plan including Eye, Dental and Prescriptions. Contact Personnel Department.
BINKS MANUFACTURING CO.
9201 West Belmont
Franklin Park, IL 60131
(312) 671-3000
Equal Opportunity Employer

INTERESY
SKLEP SPOZYWCZY NA SZYBKĄ SPRZEDAŻ
Dobra ruchliwa, północna dzielnica.
Tel. 794-1214

STORE for rent. Suitable for drug store or office. Heated. 1000 N. California. 384-0854.

NA SPRZEDAŻ PRZEWŁASCIELA
Parafia Św. Stanisława B.M. 5 pokojowy, murywany bungalow, w okolicy Cragin. 3 sypialnie, wykończony basen z barem na bieżącą wodę. Garaż na 2 auta. 2437 N. Linder Avenue.
237-3429

FOR SALE BY OWNER
Deluxe custom built, 4 apartment building, 2x6, — 2x5. 24 years old, ideal for family type living or possible conversion to condos. Individual heat, hot water, electric and central air for each apart. Washer and dryer in each apart., fully landscaped, Northwest Chicago, Galewood area. Close to public trans., schools and shopping.
6431-33 W. Wabansia
Price \$259,000.
Call between 6 p.m. — 8 p.m. only
889-1036 — A must to see

MALY DOMEK
na 50 stopowej parceli, gazem ogrzewany. 2 autowy garaż, osiatkowany. Okolica 49-a i Lotus, Stickney. Idealny dla starszego małżeństwa. W \$35-tys. Blisko zakupów.
458-6334 mówimy po polsku

Domy poza Chicago

FLORYDA
Dom do sprzedania \$39,990
oraz kondoniumium \$39,000.
Dzwonić Chicago (312) 761-8102
lub 439-3291

Do Wynajęcia

3 DUŻE POKOJE
Angielski basement. Czyste, ogrzewane, umeblowane \$220 miesięcznie łącznie z elektryką i gazem.
3605 W. Palmer
725-0785

BARDZO ładne, czyste mieszkanie.
Blisko komunikacji, sklepów. 2 sypialnie. Starszym pracującym osobom, bez zwierząt. 14 i 49-ta ul. Cicero. 749-7589

BARDZO ŁADNE 5 POKOI

Kafelki, szafka w kuchni i łazience. Wbudowany piec kuchenny i piekarnik. \$350. Dla dorosłych tylko. Dzwonić w j. angielskim:
777-8916

5 POKOI na 2-gim do wynajęcia, nieogrzewane. Okolica Pulaski-Belmont. Wolimy dorosłych. Tel. 283-2707.

DO WYNAJĘCIA CZTEROPOKOJOWE MIESZKANIE

odnowione z dywanami. Cena \$185 miesięcznie. 2531 W. Walton ulica.
Tel. 663-2714

PANI DO WSPÓLNEGO ZAMIESZKANIA ZE STARSZĄ PANIĄ
Bardzo tanio lub darmo.
5200 W. — 5200 N.
Tel. 282-1044

1 LUTY. 6 pokoi, 2 sypialnie. Garaż. 4936 W. School. \$345 plus użyteczności. Sandy. 880-5225.

4-KA do wynajęcia. 384-8549

BELMONT-Pulaski area, 2½ room studio apartment. \$250 i bedroom \$275. Call 465-6480.

DO WYNAJĘCIA DUŻE, ŁADNE SZESĆ POKOI
Na drugim piętrze. Świeżo odmalowane. Centralne ogrzewanie. Lokator oplaca.
2649 W. WALTON ULICA
Tel. 278-1130 — po 3-jej po poł.

Poszukuje Mieszkania

MAŁŻENSTWO z sześciorgiem dzieci poszukuje jednorodzinny dom do wynajęcia w przystępnej cenie. Tel. 278-3288.

AUTO

'79 BUICK Regal V-6. 36,000 mil. Doskonały. Tel. 588-5901.

Rozmaite

ATLANTIC
Szwajcarskie zegarki w największym wyborze bezpośrednio od importera. Męski — 17 kamieni \$36.00
Damski — 17 kamieni \$30.00
GOLDMART
3113 N. Milwaukee Tel. 463-5583

Chcę Kupić

KUPIĘ używany samochód. 489-2951 wieczorem.

Usługi

PRZEPROWADZKI vanem i inne propozycje transportowe. 745-9382

Naprawa TV

NAPRAWA telewizorów kolorowych i "V.C.R.". Gwarancja. 736-5605.

NAPRAWA telewizorów w waszym mieszkaniu. Gwarancja. A. Gil. 966-5831.

TELEWIZORY, stereo — naprawa z gwarancją. Andrzej Kowalczyk. Tel. 489-6707.

Elektryczne Roboty

LICENCJOWANY elektryk wykona wszelkie prace elektryczne z gwarancją i po konkurencyjnych cenach. 725-0188.

Kontraktorzy

NISKIE CENY — 40% ZNIŻKI!
Wszelkie Roboty Kontraktorskie
• Rynny • Okapówki itp. • Werandy
Fachowo z Gwarancją • Ubezpieczony
Pod Bondem.
Tel.: 286-7080 albo 777-3068

Malowanie

MALUJE, tapetuje, remonty wewnętrzne. Tanio. 286-0864.

Zapisujcie Działkę Waszą Do Wydziału Młodoletnich Z.N.P.

NAJLEPSZY UPOMINEK NA KAŻDĄ OKAZJĘ TO —
Pamiątkowy Medal Sobieskiego
Wybity staraniem Kongresu Polonii Amerykańskiej

Można nabyć w cenie \$35.00 za sztukę, wraz z opakowaniem
Pisać: ZGODA, 6100 N. Cicero Ave.
Chicago, IL 60646

TO OUR ADVERTISERS

DEADLINE FOR WEEK-END EDITION IS WEDNESDAY 4 P.M.
MON., TUES., WED., FOR NEXT DAY TILL 1 P.M.

ALL CLASSIFIED ADS ARE PAYABLE IN ADVANCE

Unless Other Terms Are Established With POLISH DAILY ZGODA

DO NASZYCH KLIENTÓW

OGŁOSZENIA DO WEEKENDOWEGO WYDANIA PRZYJMUJE SIĘ W ŚRODĘ DO 4-EJ PO POŁUDNIU PON., WTOREK, ŚRODA NA DZIEŃ NASTĘPNY DO 1 POPÓŁ.

Wszystkie Drobne Classified Ogłoszenia Są Płatne z Góry

O Ile Nie Posiada Innej Umowy z DZIENNIKIEM ZWIĄZKOWYM

